PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Twice-weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 243 PENKTADIENIS, LIEPOS (JU LY) 15, 1938, TORONTO, ONTARIO METAI VII

Amerikos Lietuvių Jaunimas Ragina Lietuvos Jaunimą Dalyvaut Jaunimo Kongrese

SAKO SVARBU PERSTATYTI KONGRESUI LIETUVOS POZICIJĄ

Kongrese Dalyvaus Lenkijos Delegacija Su Valdžios Pritarimu

NEW YORK.—Pereitą šeštadienį, liepos 9 d. ryte, delegacija, susidedanti iš septynių čia gimusių lietuvių jaunuolių veikėjų, aplankė Lietuvos konsulą New Yorke, p. Budrį, ir įteikė jam paraginimą perdavimui Lietuvos jaunimo organizacijoms, kad jos prisiųstų delegaciją į Pasaulinį Jaunimo Kongresą, kuris įvyks rugpiūčio 16-24 dienomis Vassar Kolegijoj, Paughkeepsie, N. Y.

Pasaulinio Jaunimo Kongreso tikslas yra palaikymas taikos pasaulyje ir abelnai bendrų tarptautinių problemų ir veikimo supratimas. Delegacijos atvyks iš apie 50 valstybių.

Ponas Budrys pasakė delegacijai, kuri susidėjo iš skirtingų pažvalgų jaunuolių, kad jis manąs, jog Lietuvos vyriausybė nesipriešins tokiai delegacijai ar delegatui atvykti iš Lietuvos ir kad čiagimis jaunimas labai gerai daro, kad domisi tokiais reikalais.

Tame paraginime jaunimas išreiškia didelį susirūpinimą, kad Lietuvos poziciją Jaunimo Kongrese tinkamai perstatytų, ypatingai, kada nemaža delegacija dalyvaus iš Lenkijos, su Lenkijos vyriausybės pritarimu.

Ponas Budrys pasakęs delegacijai, kad jis su mielu noru persiųs tą paraginimą į Lietuvą ir praneš, ar Lietuvos vyriausybė pritars ar ne, nors jis asmeniškai nenumato, kodel vyriausybė bei Lietuvos jaunimo organizacijos turėtų priešintis.

Pirmame Pasauliniame Jaunimo Kongrese, Genevoj, buvo atstovas nuo Lietuvos ir kaip dabar atrodo, šiame Antrame Jaunimo Kongrese irgi veikiausiai dalyvaus.

Prezidento Roosevelto žmona, kaip pranešama, dalyvaus visose sesijose. Valstybės sekretorius Cordel Hull irgi yra pakviestas dalyvauti. Kongresas atsidarys dideliame Randall's Island Stadione New Yorke, kur bus įleidžiama ir pašalinė publika.

Uzbekistano Menas
Uzbekistaniečiai rengia savo eksponatus iš medžio pastatymui SSRS parodoj Maskvoj, kuri įvyks šią vasarą.

VĖL KOVOS LAUKE
Kareiviai 43 divizijos, kuri buvo pabėgusi nuo Franko fašistų į Franciją, o dabar vėl stojo kovon, kuomet sugrįžo į Ispaniją. Juos apžiūri užsienio reikalų ministeris del Vajo.

Nuteista Dešimts Nazių Už Kruvinas Riaušes Klaipėdoj

KAUNAS, Liepos 10.—Lietuvos karo komendantas Klaipėdoj nuteisė į koncentracijos stovyklą septynis nazius vokietininkus; tris kitus įkalino trims mėnesiams. Jie baudžiami už tai, jog vadovavo kruvinom riaušėm prieš lietuvius, kai birželio 22 d. atplaukė į Klaipėdą Vokietijos laivas "Preussen."

Lietuvos karo teismas teis kitus suimtus nazius, kurie iššaukė žmogžudiškas riaušes, kada birželio 28 d. į Klaipėdą atplaukė Vokietijos laivas "Hansestadt Danzig."

Pirmu atveju naziai sužeidė keturis Lietuvos policininkus, kada policija mėgino išsklaidyti hitlerišką vokietininkų demonstraciją.

Antru atveju naziai užmušė jaunuolį Kontautą, o pasak Associated Press, "du asmenis mirtinai sužeidė," per savo demonstraciją sveikindami "Hansestadt Danzig" ir užpuldami lietuvius ir žydus.

JAUNIMAS NORI ĮSTEIGTI KETURIS CENTRUS

MONTREAL, Que. — Montrealo jaunimas pradėjo kampaniją sukėlimui $1,000 išlaikymui keturių jaunimo centrų Montreale.

Norima įsteigti jaunimo centrus, kur jie galėtų vesti kultūrinį, apšvietos ir sporto darbą.

Manoma, kad visuomenė šią kampaniją gausiai parems.

SOVIETŲ LAKŪNAI RENGIASI APSKRISTI ŽEMĖS KAMUOLĮ BE NUSILEIDIMO

MASKVA, Liepos 11.—Sovietai rengiasi siųst lėktuvą skrist apie visą žemės rutulį, niekur nenusileidžiant. Žemės rutulys per pusiaują (ekvatorių) turi 24,902 mylias aplinkui.

Kvebeko Provincijos Unijistai Diskusuos Darbininkų Reikalus

ANT DIENOTVARKĖS TURI IR FAŠISTŲ VEIKIMO TYRINĖJIMO KLAUSIMĄ

Svarbiausiu Konvencijos Klausimu Bus Unijistų Vienybė

MONTREAL, Que. — Liepos 16-17 įvyks Kvebeko Darbininkų Federacijos konvencija St. Hyacinthe, Que., kurioj, manoma, dalyvaus apie 150 delegatų nuo 65 įvairių unijų skyrių.

"Mūsų konvencija St. Hyacinthe liepos 16-17 parodys visuomenei, kad tarptautinis darbininkų judėjimas Kvebeko provincijoj dar nemiręs," pareiškė Gus Frank, federacijos sekretorius, komentuodamas apie konvenciją.

Šale įvairių Kvebeko provincijos darbo žmonių reikalų, bus diskusijos ir fašizmo pavojaus klausimu.

Svarbiausiu konvencijos klausimu, žinoma, bus organizavimas neorganizuotų darbininkų ir vienybė tarpe unijistų. Taipgi bus diskusuojama ir reikalingumas unijoms griebtis politinio veikimo. Kova prieš padlock įstatymą esąs unijistų reikalas, lygiai kaip ir visų politinių organizacijų.

Į šią konvenciją Kvebeko darbininkai žiūri labai entuziastiškai, su dideliu pasitikėjimu. Yra manoma, kad ši konvencija padarys didelį žingsnį pirmyn kovoje už Kvebeko provincijos darbo žmonių reikalus. Interesuojasi ir katalikų vadovaujamos unijos, nes laukiama, kad konvencija pasisakys už didelę kooperaciją su katalikų sindikatu.

WINDSORO KUNIGAIKŠTIS IŠSINEŠDINO NUO ANGLIJOS KARALIAUS

CANNES, Francija. — Buvęs Anglijos karalius, dabar vadinamas Windsoro kunigaikštis, liepos 12 dieną su Simpsoniene įsėdo į jachtą ir išsinėšdino į Italiją. Mat liepos 19 dieną į Franciją atvažiuoja jo brolis karalius Jurgis su karaliene Elzbieta, kurie išbus iki liepos 22 dienai.

NUBAUDĖ NAZIŲ AGENTĄ IR VISĄ BŪNDĄ

RIVERHEAD, L. I.—Po trijų dienų posėdžiavimo, Suffolk apskrities prisiekusiųjų teismas liepos 12 d. nubaudė dešimčia tūkstančių dolerių vadinamą vokiečių-amerikonų lygą ir po 500 dolerių šešis jos vadus už laužymą civilinių teisių įstatymo. Be to, dar nazių sąjungos pirmininkas Mueller gavo metus kalėjimo.

Ši nazių agentų gauja turėjo įsisteigus Ilgoje Saloje. Yaphank apylinkėje, kempę, kurioje treniravo nazių agentus.

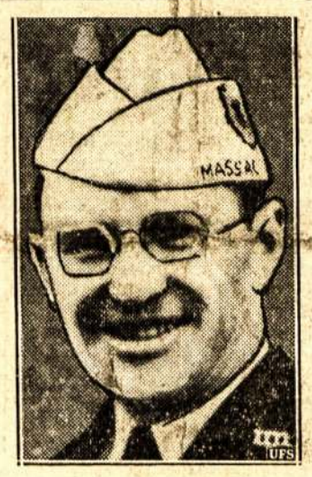

Nemyli Fašistų
D. J. DOHERTY, Nacionalis Amerikos Legijono komandierius, kurs net kelis kartus protestavo prieš primetimą, būk legijonas fašistinis.

Užpykę Naziai Nutraukė Prekybą Su Brazilija

BERLYNAS. — Po to, kai Brazilijoj nepavyko nazių agentų padarytas pučas ir buvo atidengta, kad naziai užsienio prekybą išnaudojo propagandos tikslams, tarp reicho ir fašistinės Brazilijos valdžios prasidėjo įtempimas. O kada Brazilijos diktatorius Vargas ėmėsi žygių prieš nazišką veikimą Brazilijoj, naziai ant tiek supyko, kad liepos 12 dieną paskelbė, jog iš Brazilijos nepirks nieko.

Berlyne paskelbtame komunikate nurodoma, kad Brazilijos bankas atsisakė klyringo keliu parduoti vokiškas markes, ten įplaukusias už Brazilijoj pirktus daiktus. Tokiu būdu Berlynas atsisakė pirkti Brazilijos kavą, tabaką, gumą, apelsinus, bananus ir kitus daiktus.

Lotynų Amerika ir pietinė Europa paskutiniais metais buvo du didžiausi nazių prekybos rajonai. Vokietijos eksportai į Lotynų Ameriką pakilo nuo 4.4 nuošimčių 1931 metais iki 11.2 nuošimčių 1937 metais. O importai tuo pačiu laiku pakilo nuo 10.3 nuošimčių iki 17 nuošimčių Vokietijai reikalingų importų. O pietų Europoje naziai superka 47 nuošimčius Bulgarijos eksportuojamų daiktų, 41 nuošimtį Vengrijos, 35 nuošimčius Jugoslavijos, 32 nuošimčius Graikijos ir 27 nuošimčius Rumunijos eksportuojamų daiktų.

RICHMOND, Sask.—Jei algos mokytojams nebus greitai išmokėtos, gal išeis į streiką 175 mokyklų mokytojai vakarinėj Saskatchewano provincijos daly, kada prasidės mokslo sezonas.

Salsbergas Priešinasi Varžymui Susirinkimų

TORONTO, Ont.—Kontrolierių bordas patvarkė, kad visos organizacijos, norėdamos laikyti masinį mitingą, turi gauti leidimą iš policijos komisijos.

Aldermanas Salsbergas prieš tokį tarimą griežtai išstojo ir žada iškelti miesto valdybos susirinkime.

Jis sako, kad toks kontrolierių žygis gali suvaržyti susirinkimų ir žodžio laisvę.

Buvęs įneštas sumanymas visą mitingų kontrolę pavesti Draperiui, policijos viršininkui, tačiau nuo to susilaikyta, nes Draperiui priešingi net ir nekurie kontrolieriai del jo kazokiškų metodų.

Vatikanas Kritikuoja Nazių Išleistą Perskirų Įstatymą

VATIKANAS, Liepos 13. — Popiežiaus organas, Osservatore Romano, pirmame puslapyje atspausdino ilgą straipsnį, kuriame kritikuoja ir protestuoja prieš Hitlerio išleistą naują vedyboms tvarkyti įstatymą, kuris pradės veikti Vokietijoje ir Austrijoje su rugpiūčio 1 diena.

Vatikanas sako, kad tas įstatymas sugriausiąs šeimynas. Juo vaduojantis lengvai bus galima apšaukti bent kurią šeimą negarbinga, nemorališka ir ją perskirti. Tam pavyzdį paduoda nurodydamas, kad nazių viršininkai atskyrė vieną vyrą nuo žmonos del to, kad ji pirkdavosi daiktus žydų krautuvėse. Už tokius prasižengimus naziai perskirsią daugelį šeimų.

Taip pat Austrijos komisijonierius Buerckel, kuris nesenai pasigyrė, jog esąs geras katalikas, todel nepripažįstąs arešto laiku padarytų Šušnigo vedybų, sulyg Vatikano nuomonės, turėtų atsisakyti nuo tokio įstatymo vykdymo, jei nori vadintis geru kataliku.

Kinai Neprileidžia Japonų Prie Kukiango Miesto

SHANGHAI, Liepos 14.—Kinų kariuomenė atkakliai ginasi ir nepraleidžia japonų prie Kukiango, esančio už 135 mylių nuo Hankowo palei Yangtze upę. Kukiango paėmimas japonams yra pirmuoju siekiu. Japonų žygiams sulaikyti prisidėjo ir dideli karščiai, kurie dabartiniu laiku Yangtze klonyje siekia 100 laipsnių.

Kuomet pavargę kareiviai ilsisi, aktyviai veikia tiktai japonų orlaiviai. Užvakar jie užpuolė ties Hankowu, už upės esantį Wuchang miestą, kuriame užmušė bei sužeidė 600 žmonių ir sugriovė apie 100 namų. Pietinėje Kinijoje, Tsengchenge, japonų orlaiviai sudaužė koncentracijos lagerį, kur užmušė 240 žmonių. Šiandien mėgino bombarduoti netoli Nanchang, už šimto mylių nuo Kukiango į pietus esančią kinų orlaivių bazę, bet kinai paleido darban priešorlaivines kanuoles ir numušė devynis orlaivius.

Vakar ir vėl japonų orlaivininkai numetė ant Kantono keletą bombų, bet nedaug nuostolių padarė.

Pereitą pirmadienį kinų partizanai nuplaukė į Namoa salą, išmušė daug japonų, paėmė nelaisvėn visus japonams parsidavusius kinus ir parsivežė į Swatowo miestą, kur juos teis kaipo išdavikus. Namoa salą japonai užėmė prieš mėnesį laiko.

TROCKISTAI PADĖJO DUPLESIUI SUORGANIZUOTI VALSTYBINĘ UNIJĄ

KIRKLAND LAKE, Ont. — Čia gautas pranešimas, kad Val D'Ore nesenai sudaryta mainierių unija gavo čarterį iš Duplesio valdžios. Sulyg to čarterio, ši organizacija-unija negali afiliuoti nei prie jokio Duplesio valdžios neužgirto unijų centro. Ji yra grynai valstybinė unija, kokias organizuoja fašistinėse šalyse.

Vyriausiais šios unijos organizatoriais buvo trockistai.

Anglijos Siūlytas Planas Ištirti Ispanijos Fašistų Oro Atakas Jau Sugriuvo

KODEL FAŠISTAI ŽUDO CIVILIUS GYVENTOJUS, PATYRINĖS TIK DU ANGLAI

Naziai Stiprina Pietinius Ir Vakarinius Francijos Parubežius

LONDONAS, Liepos 13. — Anglijos ministeris pirmininkas Čamberlenas, kuris per paskutines kelias sąvaites bepaliovos būbnijo, kad su kitų valstybių pegelba ištrauksiąs iš Ispanijos svetimšalius "savanorius," ištirsiąs del ko fašistai iš oro bombarduoja Ispanijos miestus, šiandien atstovų rūmams pranešė, kad Ispanijos miestų bombardavimo tyrinėjimo planas sugriuvo. Jungtinės Valstijos, Francija, Norvegija, Švedija ir Olandija atsisakiusios įeiti į tyrinėjimo komisiją, tad sužinojimas del ko fašistai griauja civilinius Ispanijos centrus yra "neįmanomas."

Tačiau Čamberlenas, norėdamas save pastatyti Ispanijos karo priešu, pasižadėjo pasiųsti į Ispaniją iš dviejų asmenų susidedančią misiją, kuri turės ištirti del ko Vokietijos ir Italijos orlaiviai griauja Ispanijos miestus, ar tik taip sau, ar turi kokius militarinius siekius?

Ispanijos valdžia ilgą laiką darė į tą komisiją spaudimą, kad ji užtartų civilius žmones, bet nesikišimo komitetas šios komedijos tragišką aktą užbaigė ir Čamberleno lūpomis paskelbė, jog negalima nieko daugiau daryti.

Apie ištraukimą iš Ispanijos "savanorių" šiuo tarpu Čamberlenas nieko neužsiminė, bet aišku, kad baigtas ir tas komedijos aktas, nes italai Valencijos fronte daro puolimą.

Tuo tarpu Vokietijos naziai, paties Hitlerio įsakymu sutraukė daugybę darbininkų į Francijos parubežį ir lygiagrečiai su Francijos fortifikacijų linija pradėjo stiprinti esamus fortus. Manoma, kad tai daro rengdamiesi pulti Čekoslovakiją.

Kiti Vokietijos inžinieriai stato fortus Pirenėjų kalnuose ir prie Gibraltaro sąsiaurio.

MINNEAPOLIS, Liepos 14.—Milijonierius Hughes orlaivis, išskridęs iš New Yorko praeitą sekmadienį, 7.20 val. vakare, šiandien 10 val. ryto išskrido link New Yorko. Tokiu būdu aplink pasaulį apskristi neėmė nei keturių parų.

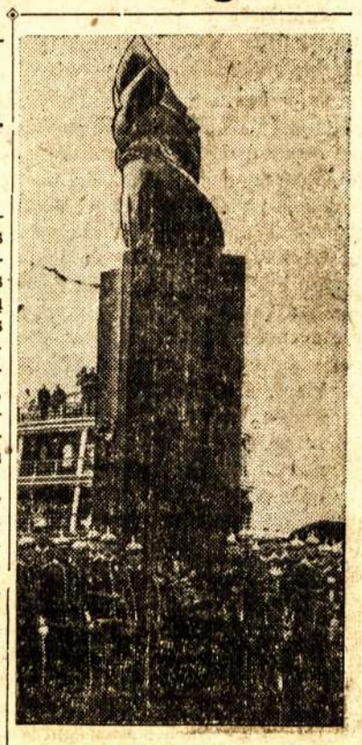

Paminklas
Švedijos atsiųstas ir Wilmingtone, Christina parke pastatytas paminklas, priminimui švedų emigracijos.

ITALAI STATO SARGYBAS ANGLIJOS KOLONIJOSE

LONDONAS, Liepos 13.—Atstovų rūmuose šiandien iškilo didelės diskusijos, nes paaiškėjo, kad italai dažnai pastato savo sargybas anglų valdomose Afrikos teritorijose.

Kolonijų sekretorius MacDonald pripažino, kad italai net keletą kartų "per nežinojimą" pastatė savo postus britiškose teritorijose, bet sulyg pareikalavimo ištraukė.

Leiboritas Pritt pastebėjo, kad italų veiksmai gal prives prie užpuolimo ant Anglijos valdomo Sudano ir Egipto.

JERUZALIMAS, Liepos 13.—Visoje Palestinoje tęsiasi susirėmimai tarp arabų ir žydų ir ima aukas.

Haifa mieste keletas arabų mėgino atsidaryti krautuves, bet greitai turėjo uždaryti, nes visame mieste didelė suirutė.

Per paskutines aštuonias dienas užmušta bei sužeista 350 žmonių.

Fašistai Pradėjo Didžiulę Ataką Valencijos Fronte

MADRIDAS, Liepos 14.—Fašistai sutraukė į rytinį galą Levanto fronto daugybę artilerijos, orlaivių, tankų, pulkus pėstininkų—beveik visas didžiausias jų jėgas ir pradėjo desperatišką puolimą ant Valencijos.

Generolo Miaja apskaičiavimu, šiame fronte prie Kaštelono-Valencijos, Teruel-Viduržemio jūrų yra sukoncentruota apie 200,000 fašistų kareivių, tarp kurių randasi mažiausia trys divizijos italų. Šie gaivalai su visomis jėgomis puola strateginį vieškelį ir užėmė Sarrion miestelį.

Fašistai Valenciją puola iš trijų vietų: vienas korpusas iš šiaurryčių ir mato Segarbe miestelį, nuo kurio į Velenciją yra 15 mylių, kitas korpusas matąs Sagunto miestą, kuris randasi 14 mylių į žiemius nuo Valencijos. O trečias fašistų korpusas puola iš šiaurvakarių. Visam frontui vadovauja pats Frankas.

Prieš fašistus generolas Miaja pastatė į frontą 250,000 respublikos gynėjų ir atmušė keletą fašistų atakų. Dideli mūšiai eina ties Vall de Uxo, pajūriniame sektoriuje. Čia fašistai didele artilerijos ugnimi stengėsi prakirsti liaudiečių frontą, bet tapo atmušti. Sarion sektoriuje įvyko didelė oro kova, kurioje lojalistai neprarasdami nei vieno orlaivio numušė aštuonis itališkus Fiatus. Vyriausybė paduoda, kad jų orlaiviai visuomet nugali fašistų orlaivius, kuomet susitinka orlaivis ant orlaivio, tik sunkumas yra tame, kad fašistai turi daugybę orlaivių, tad aštuonių orlaivių netekimas jiems nedideli nuostoliai.

Kai kas manė, kad Anglija bekalbėdama apie savanorių ištraukimą sulaikys italus nuo šio mūšio, bet lojalistai tam netikėjo, tik rūpinosi perilgu delsimu. Dabar ta nuomonė jau žuvo ir tikima, kad dabar prasidėjo pats svarbiausias Ispanijos karo laikotarpis, kuris turės nulemti laimėjimą.

Sako Albertos Parlamentas Ives Antifašistinį Įstatymą

TORONTO, Ont.—Globe and Mail redaktoriai sužinoję, kad Albertos provincijos ministeris pirmininkas ir socialinio kredito teoretikas, William Aberhart, su savo ministeriais planuoja naujos rūšies padlock įstatymą, kurį patieksiąs ateinančiai parlamento sesijai.

Šis naujas įstatymas būsiąs suredaguotas Kvebeko provincijoj esamu spynos įstatymo pavyzdžiu ir būsiąs atsuktas ne prieš progresą, bet prieš reakcinę spaudą, kuri dažnai skleidžia visokius melus apie Aberharto valdžią. (Tie melai padidėjo po to, kada Ottawa panaikino visus Aberharto išleistus įstatymus ir dar praeitą sąvaitę bylą atmetė Anglijos Paskirtas aukščiausias teismas, vadinamas Privy Council).

Aberharto valdžia pernai mėgino suvaldyti reakcinę spaudą, bet prieš tai pasipriešino Ottawos valdžia ir neleido išleisti reakcininkus varžantį įstatymą. Bet dabar, kada liepos 8 dieną Ottawa atsisakė panaikinti Kvebeko provincijoje egzistuojantį spynos įstatymą, tai Albertos ministeriai pasijuto laisvi išleisti kitokios rūšies spynos įstatymą. Aberhartas sako, kad tą įstatymą atsuksiąs tiesiai prieš fašizmą ir prieš fašistinę spaudą. Su ja lengva būsią suvaldyti reakcionierius, nes vietoj žodžio "komunizmas" įrašysiąs "fašizmą." O kaip Kvebeko reakcinė valdžia naudodamasi neva anti-komunistiniu įstatymu gali uždaryti namus ir su komunistais nieko bendro neturinčias organizacijas, taip ir su prieš-fašistiniu įstatymu būsią galima suvaldyti Albertos reakcines grupes ir uždarinėti jų įstaigas.

Patys socialinio kredito vadai teigia, kad jei ne Ottawos valdžia, tai jie jau būtų mokėję po 25 dolerius į mėnesį dividendų. Šale to, reakcinės spaudos puolimas atnešė jiems ir pralaimėjimą. Tačiau leidus Kvebeko provincijoje spynos įstatymui veikti padėtis pakrypus socialinio kredito valdžios naudai. Jie žiną, kad Mackenzie Kingo federalė valdžia visomis pastangomis priešinsis prieš Albertos proponuojamą įstatymą, bet pasipriešinimas bus nelengvas, nes tokiam įstatymui leido gyvuoti Kvebeko provincijoj.

Šiais Aberharto žygiais labai susijaudino visos Kanados reakcinė spauda ir pajuto pavojų iš kitos pusės.

EDMONTON, Alta. — Mr. Aberhart griežtai atmeta Globe and Mail paskelbtą žinią, būk jis planuoja įvesti antifašistinį įstatymą. Tą žinią iškepę Globe and Mail redaktoriai, kurie labai neapkenčia jo valdžios.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA DU KARTU Į SĄVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Senutė Bloor--Pavyzdis Visiems Darbo Žmonėms

Pereitą sekmadienį tarptautiniame piknike kalbėjo senutė Bloor iš Suvienytų Valstijų, kuriai šiais metais sukako 76 metai amžiaus. Girdėję jos kalbą stebėjosi jos energingumu ir kovingumu. Kaip ji galėjo taip ilgai ir energingai iškalbėti tokioj saulės kaitroj, statė klausimą ne vienas, bet veik didžiuma pikniko dalyvių. Tai kovinga senutė, daugelis komentavo.

Taip, kovinga ir niekad nenuilstanti. Jau 50 metų, kaip ji darbuojasi darbininkiškame judėjime ir dar mano padirbėti bent porą desėtkų metų. "Aha, atėjote pamatyti seną moterį," ji juokėsi, kuomet prie jos prisiartino Toronto Daily Star reporteris, atsilankęs į pikniką. "Bet aš neesu tokia sena. Žmonės netampa senais, kol jie nepradeda manyti apie tai," ji paaiškino. Nežiūrint to, kad ji jaučiasi kaip jauna, senutė Bloor neįgyveno taip lengvai, kaip gyvena kitos moterys, amžiumi ne senos, bet jausmais jau pasenę. Taipgi ji kilus ne iš proletarų šeimynos. Apie save korespondentui ji papasakojo sekančiai:

"Aš gimiau iš truputį aukštesnės klasės, negu vidurinė klasė. Iš trustų klasės, arba, kaip aš vadinu ją, išnaudotojų klasės. Dar visai jauna būdama pastebėjau, kad yra vaikų netoli mano namų Staten saloj, negalinčių eiti į mokyklas, nes jie turėjo dirbti fabrikuose. Aš nutariau jiems kuomi nors padėti.

"Būdavo naktimis išbėgu mokinti jaunų vaikinų. Tėvai manydavo, kad aš bažnyčioj. Tuo laiku aš Vadinaus Ella Reeves.

"Kada man suėjo 19 metų, aš apsivedžiau su žymiu advokatu, kuris buvo sekretorium didelio trusto, bet toleravo mano darbą. Aš visuomet stovėjau į žodžio laisvę, delko nekartą man grumojo mirtis. Pora metų atgal mažame miestelyje Nebraskoj, man išlipus iš traukinio, prisiartino fašistai ir, atrėmę į šonus šautuvus, pasakė, kad aš nekalbėsiu. Bet aš kalbėjau ir tiek. Dabar tas miestelis progresyviškiausias visoj valstijoj.

"Nesenai aš kalbėjau Jersey mieste, bet, žinoma, majoras Hague apie tai nieko nežinojo. Kai kas mano, kad aš esu blogo charakterio, nes aš kalėjime esu buvus jau 35 kartus, tik neilgam ir niekad nebuvau už vagystes.

"Aš lankiausi tokiuose miesteliuose, kur žmonėms buvo įsakyta nesilankyti į mano prakalbas, nes Klu Klux Klan'ai siaučia. Tačiau aš, kaip ir visuomet, turėjau daug sunkaus darbo ir stiprūs, jauni vyrai užmiršo apie užpuolimus."

Suvienytų Valstijų reakcionieriai, kuriems nepatinka jos kalbos apie Sovietų Sąjungą, jai perša nuvykti į Sovietų Sąjungą ir pasilikti. Bet ji jiems atkerta, kad jai rūpi sukurti tokį gyvenimą del jaunimo Amerikoj, kaip kad Sovietų Sąjungoj, nors jai čia tenka dirbti labai sunkiai, o Sovietų Sąjungoj, kaipo senai revoliucionierei, būtų labai lengva gyventi.

Senutė Bloor yra pavyzdis gero revoliucionieriaus, kovotojo. Geras revoliucionierius niekad nesako, kad jau persenas, kad jau pridirbo, o dabar tegul dirba kiti, kaip kad labai dažnai pasitaiko mūsų judėjimo narių tarpe. Pabuvo draugas ar draugė kokios nors valdybos sekretorium ar pirmininku, arba padirbėjo kokį kitą darbą, tuoj ir aiškina, kad man užtenka, tegul dabar padirba kitas.

"Senais ir suvargusiais" žmonėmis dažnai padaro ne senatvė, bet tinginys, stoka entuziazmo, noro dirbti del progreso, o ant galo—stoka klasinio susipratimo.

Dar Viena Francijos Šunybė

Draugas A. B. Laisvėje rašo:

"Francijos valdžia užrakino Ispanijos $40,000,000 vertės aukso. Tai neapsakomas smūgis Ispanijos liaudies valdžiai.

"Nejaugi tai bus Francijos suokalbis prieš Ispanijos liaudiečius? Nejaugi tai bus padiktavimas iš Londono padėt užsmaugti Ispanijos liaudies valdžią?

"Tas auksas reikalingas pirkimui karo reikmenų, maisto ir drapanų. Tą puikiai žino ir Francijos valdžia. Jau senai generolas Frankas kėsinosi ant šito aukso, sudėto į Francijos bankus."

Ištikro, būtų baisi Francijos valdžios šunystė, jei ji to aukso Ispanijos liaudies valdžiai neišduotų. Tokį Francijos žygį pasmerktų viso pasaulio demokratai. Bet stebėtis, kad Francijos valdžia taip pasielgtų, negalima. Juk ir nesikišimo komedija ant tiek žalinga, ant kiek ir to aukso užrakinimas, tačiau Francijos valdžia jos vaidinime dalyvauja ir savo rolę atlieka ščyriausiai.

Yra, mat, tokių demokratų ir liberalų, kurie, kaip senutė Bloor pažymėjo, žengia žingsnį pirmyn, o du atgal. Vienu kartu jie pasielgia demokratiškai, o kitais labai nedemokratiškai, fašistams tarnaujančiai.

Kodel Kinijos Valdžia Demokratėja

Kaip jau buvo pranešta, Kinijos valdžia sudarė tam tikrą Politinę Liaudies Tarybą iš 200 atstovų. Sudarant šią tarybą buvo žiūrėta, kad į ją įeitų visų srovių atstovai. To rezultate, į šią tarybą įeina septyni komunistai, socialistai ir kiti. Toks Kinijos valdžios žygis, žinoma, reiškia didelį žingsnį linkui demokratijos. Vėliau gal bus žmonių išrinktas parlamentas ir atstovaus visuomenės valią .

Dabar kyla klausimas, kodel Čiangkaišeko valdžia tą tarybą sudarė? Juk jo valdžia, kaip atrodo, turi visuomenės pritarimą ir galėjo laikytis? Taryba buvo sudaryta todel, kad be tokios valdžios, kuri atstovautų nors didžiumos visuomenės valią, darbas negali būti pasekmingas. Ypatingai sunku vesti karą, jei valdžia neturi visų visuomenės sluogsnių pasitikėjimo.

Sudarydama tą tarybą Kinijos valdžia momentaliai gauna talkininką, kuris padės jai mobilizuoti šalies jėgas gynimui nepriklausomybės.

Kinijos pavyzdis labai svarbus mums lietuviams, kuomet mūsų tėvynės likimas pavojuje. Dabartinė Lietuvos fašistinė vadžia neturi pasitikėjimo, todel jei ji ir norėtų gauti paramą iš visuomenės, vistiek negautų. Faktas, kad užsienio lietuvių organizacijos atsisako dabar aukoti ginklų fondui tą puikiausiai patvirtina. Norint laimėti visus lietuvius iki vieno gynimui Lietuvos nepriklausomybės neužtenka vien šaukti—reikia ir mobilizuoti, o tą galima atlikti tik su tokia valdžia, kuria visi pasitikėtų.

Klausimai - Atsakymai

Apie Kanados Įstatymus, Vedami Advokato M. S. Millstone

N. M., Derwent, Alberta. — Bevažiuodamas troku sužeidžiau tūlą žmogų, kuris vietiniam teisme prieš mane užvedė bylą. Jeigu būsiu nuteistas atmokėti jam padarytus nuostolius, ar jis galės paimti mano nuosavybę, esančią senojoj šaly, del padengimo tų nuostolių? Kanadoje neturiu jokios nuosavybės.

Atsakymas: Nė joks asmuo su minimo teismo galia negali paimti kitoje šalyje esančią jūsų nuosavybę. Jis, galimai, turi užvesti bylą toje šalyje, kurioje randasi jūsų nuosavybė, ir gavęs teisminį užganėdinimą gali kėsintis ant jūsų nuosavybės, jeigu tos šalies įstatymai tai numato.

V. I., Timmins, Ont.—Ar galiu gauti kompensaciją sulyg Workmen's Compensation akto, jei negaliu dirbti del industrinės ligos, kurią gavau bedirbdamas?

Atsakymas: Workmen's Compensation aktas nusako, kad kiekvienas darbininkas sergantis industrine liga ir del tos priežasties negalįs uždirbti tos algos, kurią gaudavo pirmiau, ir jei liga paeina iš darbo ir ją gavo bile laiku laike dvylikos mėnesių prieš susirgimą, turi teisę gauti kompensaciją taip pat, kaip ir už sužeidimą laike nelaimės, nors ji gauta ne laike nelaimės. Jei liga, kurią darbininkas serga, yra silicosis (gauta nuo dulkių), jis negaus kompensacijos, kol nebus prirodyta, jog jis Ontarijoj dirbo per penkis metus prie tokio darbo, kur randasi silica dulkių. Patarčiau kreiptis į Workmen's Compensation bordą.

LAIŠKAI

Gerbiama Liaudies Balso Redakcija:

Pastebėjau draugo Kilikevičiaus aprašymuose, kad draugas Petras verčia labai gražų romaną. Mano nuomonė, kaip ir Kilikevičiaus, kad draugas Petras tą romaną perleistų Liaudies Balsui.

Aš uoliai skaitau visus Liaudies Balso raštus, bet turiu pripažinti, kad apysakų, romanų ir kitų dailiosios literatūros dalykėlių jam trūksta.

Be to, man labai patiko Petro straipsnis apie Musolinį. Būtų gerai, kad panašiai būtų aprašyta ir apie kitus šiandien figuruojančius žmones, tai yra apie jų praeitį. Aš pats daug kartų girdėjau kalbant, kad Musolinis buvo socialistas, bet kaip jis virto fašistų, man buvo neaišku.

Su draugiškais linkėjimais,

Skaitytojas

Toronto, Ont.

Atviras Laiškas

Gerbiamoji Liaudies Balso Redakcija!

Malonėkite patalpinti šią mano padėką.

Šiuo noriu išreikšti širdingą ačiū Dr. Rosenfieldui už paguldymą manęs į gerą, švarią, Jewish General ligoninę, kuri yra geriausia Montreale. Taip pat ačiū už paskyrimą prityrusio Dr. Kaufmano, kuris pasekmingai padarė skilvio operaciją. Dabar jaučiuosiu labai gerai. Taip pat turiu pažymėti, kad Dr. Rosenfieldas aplankė mane kiekvieną dieną, todel visiems Montrealo lietuviams, ištikus ligai, patarčiau kreiptis pas jį ir prašyti paguldyti į viršuj minėtą ligoninę. Tenai kiekvienas būsite patenkintas geru daktaru ir gerai jausitės.

Skrupskas

REIKALAUJA TYRINĖTI NAZIŲ VEIKIMĄ WINNIPEGE

WINNIPEG, Man. — Virš 3,000 Winipego gyventojų mitingas, įvykęs pereitą pirmadienį, Market skvėre, išnešė reikalavimą, kad miesto policija pradėtų tyrinėti nazių veikimą Winnipege.

Mitingas buvo sušauktas užprotestavimui prieš ukrainų nacionalistų pasikėsinimą ant liaudiško ukrainų laikraščio darbininkų liepos antrą dieną, kuomet buvo paleisti keli šūviai į spaustuvę ir į miegrumi.

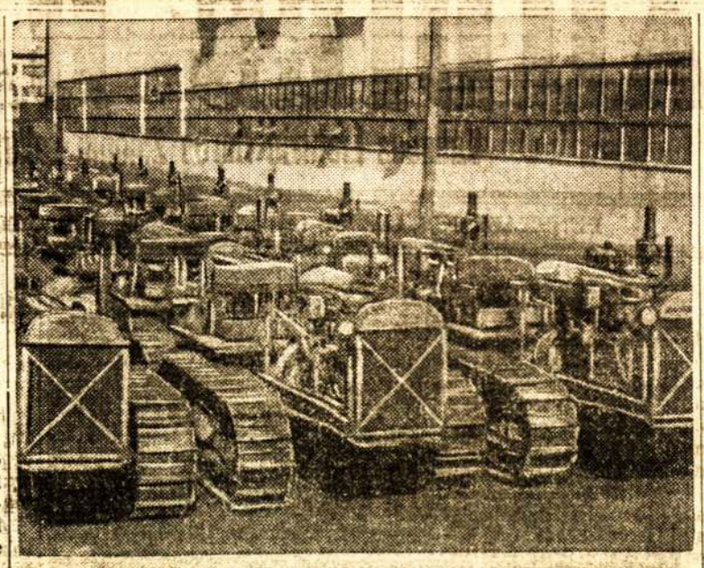

ARKLIŲ PAVADUOTOJAI

Kuomet Lietuvoj ir kituose kraštuose ūkininkai svajoja apie geresnį kuiną, tai SSRS kolektyviečiai svajoja apie traktorius. Kolektyve galima naudoti ir gana dideles mašinas, kuomet ant atskiro valstiečio režio negalima pastatyti nei paprastos piaunamos mašinos. Paveiksle matome dyzelinius SSRS traktorius, kurių skaičius ant kolektyvių ūkių sparčiai auga.

Argi Tik Primetimas Per Liaudies Balsą

Torontietė O. I. Naujienose rašo: "Del Z. J. Liaudies Balse primetamo socialdemokratams priešinimosi Kanados kongresui."

Perskaičius gaunasi supratimas, kad Toronto socialdemokratai nėra išėję prieš Antrąjį Kanados Lietuvių Kongresą, bet koks tai Z. J. tą prasimanymą per Liaudies Balsą vėblina.

Bet toliau tame pat savo straipsnyje sako: "Delei tilpusio Naujienose socialdemokr. pareiškimo aš nekalbėsiu, nes tai buvo padaryta daugumos nutarimu, o eiti prieš nutarimą nėra prasmės. . ."

Na, o koks tas nutarimas buvo?—Toks, kad SD kuopa atsisako dalyvauti Kanados Lietuvių Kongrese. Tą puikiausiai žino drg. O. I.

Tai kam dabar reikia savo draugus teisinti kitiems bėdą primetant? Jeigu tai būtų tik Z. J. primetimas, o ne SD kp. nutarimas (kurį nutarimą drg. O. I. savo rašinių patvirtina buvus), tai nereiktų dabar ir drg. O. I. rašinėlyje kalbėti apie to nutarimo pakeitimą.

Gal būt draugė norite padaryti griežtą definicinją tarp žodžių "atsisako dalyvauti" ir "priešinasi." Jei toje linkmėje norėjote savo rašinėlyje kalbėti, tai taip reikėjo stačiai ir pasakyti. Būtų visiems buvę aišku.

Betgi SD pareiškime nėra nei "atsisako dalyvauti" nei "priešinasi." Naujienose parašyta: ". . . Todel SD kuopa nutarė nedalyvauti šaukiamame komunistų lyg tai Kanados Lietuvių Kongrese. Taipgi atsišaukiame ir į kitas Kanados lietuvių kolonijas, kuriose yra socialdemokratinės idėjos simpatikų, kad ir jie nedalyvautų tam kongrese" . . .

Jie nutarė nedalyvauti ir šaukia kitus nedalyvauti, boikotuoti. Reiškia yra daugiau, negu atsisakymas. Yra veiksmas priešingas Kongreso šaukimui arba priešinimasis Kanados Lietuvių Kongresui, kurio jie net nenori pripažinti Kongresu, lygiai, kaip iš po Tysliavos "Vienybės" "demokratai." Štai kodel mes sakom, kad jie priešingi. Be to, jie išsiveržė iš to Kongreso, veda per Naujienas agitaciją norėdami sugriauti Kongreso užsibrėžtus tikslus, darbus, išmušti žmonėse pasitikėjimą. **Štai kur darbai ir mes iš jų sprendžiame.**

Jei SD kuopa mano tą savo nusistatymą ir tarimą pakeisti (ką sprendžiu iš drg. O. I. rašinėlio tūrinio), tai labai geras ir visuomenei naudingas žingsnis būtų padarytas. Bet kol daromi veiksmai ir tarimai priešingi bendram antifašistiniam veikimui, tol mes jaučiame pareigą, kad tuos veiksmus kritikuoti ir nurodyti darbininkų minioms jų žalingumą.

Draugė savo rašinėlyje rodot daug nuoširdumo ir noro bendram veikimui, naudingam Lietuvos liaudžiai. Girtina. Bet atsiminkime, kad gerais norais ir pekla dengta. Gerų norų ir linkėjimų darbininkų klasės veikimui nepakanka.

Be to, man rodos, draugė nejsiskaitė gerai mano rašinėlio. Tenai pas mane buvo aiškiai pasakyta, kad ne visi socialistinės minties darbininkai sutinka su nekurių socialdemokratų nusistatymu. Del aiškumo pacituosiu: "Del to, kad čia Toronte atsirado keletas asmenų, kurie save vadina socialdemokratais, dar nereiškia, kad visi socialistai ar jų simpatikai yra tokie pat."

Kaip matote, aš nematavau visus vienu mastu. Priešingai, buvo įrodinėjama, kad tokių, kurie priešinasi Kongresui yra labai nedaug.

Z. J.

Viena Sąvaitė Brooklyne

Puikiai Pavykęs A.L.D.L.D. Suvažiavimas

Kaip delegatas nuo ALDLD Pirmo Rajono ir Kanados Veikiančio Komiteto, dalyvavau Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos visuotinam kuopų atstovų suvažiavime, kuris atsibuvo liepos 1 ir 2 d.d., 1938 m., Brooklyne, N. Y., Suvienytose Amerikos Valstijose. Kartu buvo nuvykusi ir dalyvavo suvažiavime drg. O. Kilikevičienė, kuri savo vienos sąvaitės atostogas išnaudojo tam tikslui, atstovaudama 137 kuopą.

Šis ALDLD suvažiavimas buvo gana konstruktyvis, apimantis plačius šios kultūrinės darbininkiškos apšvietos organizacijos reikalus. Delegatai suvažiavę iš visų plačios Amerikos kraštų nuodugniai ir ryžtingai diskusavo, kaip praplėsti mūsų draugiją apimant kuoplatesnius sluoksnius lietuvių darbo žmonių; kaip padaryti jos leidžiamas knygas ir žurnalą "Šviesą" prieinamomis ir glaudžiai rišančiomis ne tik ALDLD narius, bet visus darbo žmones, biznierius, intelektualus ir šiaip gerovę ir laisvę mylinčius žmones į vieną vienetą už darbo žmonių klasės reikalus, už taiką, už demokratiją ir kovai prieš karą ir fašizmą.

Įvairių kolonijų delegatų išsireiškimai parodė, kad lig šiol Centro Komiteto išleistos knygos įskiepijo daug klasinio susipratimo lietuviuose darbininkuose, ypatingai geri atbalsiai apie apskutinių dviejų metų išleistas knygas "Gamta ir Žmonės" ir drg. Bimbos parašytą "Kelias į Naują Gyvenimą." Žurnalas "Šviesa," palikta laikytis maždaug tos pačios linijos, išlaikant lygsvarą, kad nepadaryti nei per daug leengva, nei per daug sunkia, duodant po porą-trejetą straipsnių sunkesniųpolitinių ir lengvesnių-grožinės literatūros ir kt. Jos tankinimas prie dabartinių sąlygų neįmanomas, bet suvažiavime **nutarė skelbti vajų nuo dabar iki naujų metų už gavimą į ALDLD 1,000 naujų narių bei "Šviesos" prenumeratorių** ir, jei šis vajus bus išpildytas, tada išleisti "Šviesą" kas du mėnesiai. Kitas tarimas, tai kad Centro Komitetas sudarytų švietimo komisiją išjudinimui kuopose diskusijų ir steigi-

(Nukelta į 4 pusl.)

Įvairenybės

Visa Energija Ateina Su Saulės Spinduliais

Massachussets technologijos instituto direktorius Harrison nurodo, kad kokią energiją mes neimtume, gazolino galioną, anglies toną, sviesto svarą ar kitką, viską mes gauname iš saulės. Pakol saulės spinduliai apšviečia mūsų žemę ir eikvojasi, mes mažai turime reikalo rūpintis, nes yra apskaičiuota, kad ši brilijantiška dangaus stotis savo energijos išteks dar bilijonams metų.

Nežiūrint ar tai būtų birželio mėnesio saulėta diena, ar tai gruodžio mėnesio debesiuota diena, saulutė—močiutė per 24 valandas pasiunčia tiek energijos, kad jos užtektų vienam šimtmečiui kaitinti visus pečius, šaldyti visus šaldytuvus, tarpinti nauges ir pasukti visus mašinerijos ratus ir dar tos jėgos liktų keliems šimtmečiams. Apskaitliuojama, kad ant vienos ketvirtainės mylios žemės kamuolio saulė per valandą pasiunčia tiek energijos, kad jeigu reiktų ją pavaduoti iš žemės gautąja energija, tektų sunaudoti 500 tonų anglies.

Tai milžiniška jėga, kuri ant žemės paviršiaus plaukia per daugelį milijonų metų. Tačiau, žmogaus nelaimei, nežiūrint, kad jis jau gyvena vadinamoj civilizuotoj gadynėj, jis dar nemoka tos energijos pakinkyti tiesiai į tarpinimo pečius; nemoka su ja pasukti mašinerijos ratus, o pasinaudoja tiktai tuo, ką saulė atsiuntė prieš milijonus metų. Toji jėga buvo sukoncentruota į giliai požemiuose esančius anglies išteklius, į aliejaus šaltinius ir kitas reikalingas nauges bei mineralus. Žmogus greičiau sunaudoja tą, ką suima įvairūs augalai. Jisai greitai juos surankioja ir išima įvairiam pavidale susikaupusią saulės energiją, o kas krinta ant plikos žemės bei vandenų, žmogus tą moka surasti tik už kelių tūkstančių, ar milijonų metų.

Gyvuliai Irgi Neblogi Išradėjai

Neretai tamsus žmogus didžiuojasi, kad jis tiktai vienatinis pasaulyje sutvėrimas, žinantis apie laiko permainas, apie ateinančius gyvenimo sunkumus, nes jis esąs vienintėlis pasaulyje sutvėrimas, turintis protą ir tiktai del to, kad jisai turįs kunigų įkalbėtą dūšią. Bet ištikrųjų yra kitaip, nes ir įvairūs didesni bei mažesni gyvūnai, paukščiai ir vabzdžiai turi šiokį tokį supratimą. Jie irgi žino, kad reikia taupyti sau maisto, darytis prieglaudas ir saugoti savo egzistaciją.

Aiškesniam dalykų nušvietimui, Vienos mieste, Austrijoje, yra didžiai vertingas muziejus, kuriame sukrauti įvairūs gyvūnų išradimų pavyzdžiai. Ten yra pavyzdžiai skruzdžių ir kitų vabzdžių gyvenimo. Juose parodoma, kaip viena braziliškų vabzdžių rūšis yra išradus komplikuotą moderniską lizdą, kuriame išsivynioja aukštas nuo aukšto. Daugelis vabzdžių savo lizduose turi išsidirbę ir oro vėsinimo sistemas, moka pinti tinklelius, verpti sau lizdus ir dirbti popierinę košę, kuria išsilipina savo buveinių sienas.

Mikroskopinai Organizmai Industriniam Darbe

Dar ne taip senai buvo laikai kuomet žmogus apie bakterijų egzistavimą nieko nežinojo. Jeigu rūgo pienas, vynuogės, miežiai rugiai ir kitoki augalai, nežinojo, kad tai akiai neįžiūrimų bakterijų darbas. Tiktai Francijos mokslininkui Pasteur'ui visą amžių dirbus ir pasauliui prirodžius, kad kaip daiktų keitimosi procese, taip ir žmogaus kraujuose svarbų vaidmenį atlieka žmogaus akiai neįžiūrimi gyvūnai — bakterijos, nuo to laiko pradėta mikroskopinių organizmų naikinimas—pasteurizacija ir jų vystymas į kitas rūšis.

Nežiūrint, kad Francijos tuometiniai reakcionieriai su visu ištužimu kovojo prieš Pasteurą ir stengėsi visomis priemonėmis jam pakenkti, jo mokslas ne tik du kartus išgelbėjo Franciją nuo ekonominės suirutės, bet jis padarė didelę pažangą vyno, alaus, mielių rauginime, pagerino šilko industriją ir sutvėrė daugelį naujų dalykų.

Mat tam tikrieji maži organizmai prie tinkamų sąlygų produktuoja tam tikrą rūgimą, lyginai kaip ir patogeniškos—ligas plečiančios bakterijos, pagimdo kitokią chemikalinę atmainą. Tokios atmainos pasinaudojant tapo išvystyta guma, sprogstamųjų medžiagų, įvairių dažų ir daugelio kitų dalykų industrija.

Su bakterijų atradimu atsirado platus kelias biologams aiškinti apie organizmų augimą ir chemistams vystyti naujas medžiagas. Kartu pasinaudoja ir medikai įvairių ligų tyrinėjime. To pasekmėje daugeliui ligų jau beveik užkirstas plėtimasis.

Darbininko Akim Žiūrint

Ispanijos liaudies valdžia įteikus Anglijai ir Francijai daug prirodymų, kurie rodą, jog Musolinis apie ištraukimą "savanorių" visai nesvajoja.

Sulyg tų prirodymų, Musolinis žadąs ištraukti tik sužeistuosius. Visus sveikuosius jis įkorporuosiąs į Franko užsieninį legijoną.

Be to, Ispanijos liaudies valdžios dokumentai rodo, kad po to, kai Anglija padarė sutartį su Italija, Musolinis į Ispaniją atgabeno dar 7,000 kareivių.

Šie keli faktai aiškiai pasako, kad iš to plano ištraukimui svetimšalių bus tik piš.

* * * * *

Laikraščiuose vis dažniau pasirodo pranašavimai, kad Hitleris mano rugpiūčio mėnesį padaryti dar vieną "spaudimą" į Čekoslovakiją.

Jei to spaudimo laiku paaiškėsią, kad kitos šalys Čekoslovakijos griežtai neužstoja, tuomet Hitleris pulsiąs ant Čekoslovakijos visu smarkumu.

Dabar einąs didelis karinis prisirengimas.

Kad tame yra daug teisybės—negali būti abejonių.

* * * *

Čekoslovakija dar ne viskas. Naziai turi atkreipę akis į Lenkų koridorių, į Klaipėdos kraštą ir t.t. Klausimas tik tame, kada jis kurį kraštą puls.

* * * * *

Pereitą sekmadienį vienoj Toronto protestonų bažnyčioj kunigas Oliver siūlė žydams bėgti į Palestiną, nes kitaip jie būsią sunaikinti.

Tai jums krikščionis, artimo meilės skelbėjas!

* * * * *

Reikia pripažinti, kad nuo antisemitizmo neliuosi ir lietuviai. Yra tokių, kurie visus blogumus verčia ant žydų, kaip ant rasės.

Kas dar pažymėtina, tai kad to antisemitizmo daugiausia yra pas tikinčiuosius, artimo meilės skelbėjų šalininkus.

* * * * *

Teisybė, kad ir žydų tarpe yra išnaudotojų ir kitokių negerų žmonių. Bet kur jų nėra? Mes tokių žmonių turime ir brolių lietuvių tarpe. Jei kuriam iš lietuvių tenka pasamdyti vieną kitą darbininką, jis stengiasi išsunkti iš savo tautiečio kuodaugiausia.

Bet gi ir tarp žydų, kaip ir kitų rasių tarpe, yra ir gerų žmonių. Žydų rasė yra suteikus daug mokslininkų, kurie žmonijai davė daug gero.

* * * * *

Svarbus dalykas kovoti prieš blogą. Bet dar svarbesnis dalykas surasti priežastis to blogo. Kas mano, kad išvijus žydus pranyktų visi blogumai, tas klysta daugiau už visus.

Blogumus gimdo išnaudojimu paremta santvarka. O tą santvarką palaiko visų rasių ir tautų kapitalistai. Prieš juos reikia ir kovoti.

Gi darbo žmonės, nors jie būtų žydai, negrai ar kiti, gali būti naudingi kovoje už progresą, taiką ir demokratiją, jei bus klasiniai susipratę.

Kiekvieno sąmoningo žmogaus pareiga stengtis laimėti visų rasių ir tautų darbo žmones kovai už pažangą.

* * * * *

Toronto Lietuvių Komitetas Lietuvoj Demokratijai Atsteigti padarė lapus rinkti aukoms del Lietuvos politinių kalinių. Šale to, nutarė paskelbti Lietuvos politinių kalinių rėmimo sąvaitę, per kurią bus renkamos aukos del rėmimo Lietuvos politinių kalinių ir Lietuvos liaudies kovų.

Toronto lietuviai turėtumėt rengtis tą kampaniją paremti gausiomis aukomis. Atsikreipus su blanka nei vienas neatsisakykit.

Ta sąvaitė bus nuo liepos 18 iki 25. Nepamirškite.

* * * * *

Būtų svarbu tokią kampaniją pravesti ir kitose kolonijose. Parama Lietuvos politiniams kaliniams ir Lietuvos liaudžiai vedimui kovų už atsteigimą demokratijos labai svarbus klausimas. Tą suprato ir SLA Seimas, kuris tam tikslui paskyrė net $400.

Su delegatais į Kanados Lietuvių Kongresą pasiųskite ir aukų del Lietuvos liaudies laisvių gynėjų.

J. Yla

Lietuvoje

NAZIAI KLAIPĖDOJE RIAUŠES IŠPROVOKAVO NUO LAIVO

Kaip jau buvo rašyta, Klaipėdoje įvyko du dideli susikirtimai, vienas birželio 21 dieną, o kitas birželio 28 dieną. Atėjus iš Lietuvos spauda rašo, kad pirmasis susikirtimas buvo išprovokuotas atplaukusių iš Vokietijos nazių. Tą dieną į Klaipėdos uostą įplaukė Vokietijos laivas "Preussen." Uosto policija iškalno jautusi galimą susirėmimą, nes viela atitvėrė publikai sustoti gana atokią nuo krantinės vietą.

Nazių laivo pasitikti susirinko keli šimtai Klaipėdos jaunuolių. Kada laivas priplaukė prie krantinės, ant laivo denio išsirykiavo apie 20 uniformuotų "Hitlerjugend" organizacijai priklausančių nazių ir fašistiniais šūkiais pradėjo sveikinti ant kranto stovinčius klaipėdiškius. Tuomet minia, iki tol stovėjusi už vielos, nutraukė vielą, nustūmė du ten stovėjusius policininkus ir atsakydama naziškais šūkiais susispietė prie nazių laivo.

"Preussen" uoste stovėjo tiktai apie 50 minutų. Jam išplaukus, apie 20 val. minia nenurimo ir, niekieno netrukdoma, pasileido Malkų gatve. Ji su laiku išaugusi iki 2,000 asmenų. Kada minia pasiekė pasienio policijos bustinę, ėmė daužyti jos langus. Įvyko susirėmimas, per kurį keletas žmonių buvo sužeista.

STOVYKLAVO NEKURIS GIMNAZIJOS JAUNIMAS

Kaunas. — Nuo 1936 metų gimnazijų vyresnių klasių mokiniams yra įvestas privalomas nuo 8 iki 10 dienų keliavimas su stovyklavimu. Tokio stovyklavimo tikslas — atlikti programinį keliavimą, stovyklavimą, pažinti kraštą, pabendrauti su Lietuvos žmonėmis ir duoti progos laikyti valstybinio kūno kultūros ženklo sezoninius dalykus.

Tokiems reikalams birželio 17 dieną į Girulių pušynus susirinko daugiau, kaip 360 vidurinių mokyklų moksleivių ir sukūrė ištisą palapinių miestą. Tai buvo Didžiosios ir Mažosios Lietuvos moksleiviai. Pasibaigus berniukų stovyklai, susirinko iš vyresnių klasių po kelias merginas, kurių skaičius buvo numatytas iki 150. Jos tik pirmą kartą išėjo stovyklauti.

Taip pat į Girulių pušyną susirinko stovyklauti ir Klaipėdos krašto pradžios mokyklų 120 berniukų.

DAVATKOS IR TEISMAS ATKERŠIJO LAISVAMANIŲ PASKAITININKUI

Šiauliai.—Kovo 4 dieną Laisvamanių etinės kultūros draugijos Kuršėnų skyriaus valdyba buvo pakvietusi iš Kauno laisvamanių paskaitininką Valašiną, kuris Kuršėnuose skaitė daugely Lietuvos vietų skaitytą paskaitą "Laisvamaniai ir tikėjimas."

Savo paskaitoj Valašinas, kalbėdamas apie tikėjimą, pabrėžė, kad amžių bėgyje žmonės garbino medžius, akmenis, gyvulius, ir kad dabar Indijoj yra žmonių, kurie karves laiko šventomis.

Kalbėdamas apie krikščionybę, aiškino, kad senovės asketai, sekdami Kristų, norėdami kentėti, marinosi badu, žalojo savo kūną, daug metų nesiprausė, kad net kai kurie istorikai rašė, jog esą buvę atsitikimų, kad nuo pasninkų sudžiūvusių ir nešvarių asketų net žvėrys neėsdavę ir del to jie buvę laikomi šventais.

Aiškino, kad pagelba Kristaus mokslo negalima išspręsti socialinio klausimo.

Jis nurodė, kad viską, ką senovėje žmonės tikėjosi išprašyti iš dievų maldomis, dabar jie žingsnis po žingsnio iškovojo iš gamtos mokslo pagelba. Jis siūlė vietoj obalsio "Melskis ir dirbk!"—"Mokykis ir dirbk!"

Paskaitos rezultatai labai supykdė Kuršėnų kleboną Dambrauską, kuris iškėlė paskaitininkui bylą, primesdamas jam, jog paskaitininkas įžeidęs tikybą.

To pasekmėje birželio 15 dieną Šiaulių apylinkės teisme atsibuvo byla. Į teismą atvyko Kuršėnų klebonas su kunigu ir atsigabeno daugybę liūdininkų, dauglausia davatkų, buvusį vargonininką ir kitus.

Kai kurie liūdininkai, nesivaržydami, tvirtino tikybos įžeidimus. Kaltinamasis paneigė išgalvotus kaltinimus ir prašė bylą atidėti pristatymui liūdininkų, bet teismas nusprendė jį nubausti vieną mėnesį lygtinai su teise skųstis apygardos teismui.

BANKAS STATOSI PUIKIUS RŪMUS

Panevėžys. — Panevėžio Ūkininkų smulkaus kredito bankas Laisvės aikštės ir Fromo Gužučio gatvių kampe statosi nuosavus namus. Namai statomi pagal inžinieriaus Gargazo projektą ir savo modernumu prilygs didelių bankų pastatams.

Namai bus dviejų aukštų su požemiu. Visą antrą aukštą užims bankas. Pirmame aukšte bus miesto savivaldybės vaistinė, sargo butas ir pora krautuvių. Požemy jau įrengta centrinio šildymo katilinė ir dvi priešdujinės slėptuvės, kurios yra apsaugotos ir nuo lėktuvų bombų. Seifai įtaisyti specialioj gelžbetoninėj kameroj. Rūmai jau baigiami įrengti ir bankas mano persikelti į naujas patalpas š.m. liepos 1 dieną. Namai kaštuos apie 300,000 litų.

VIENAS MARIJAMPOLIETIS GAVO ŠUNŲ GAUDYMO KONCESIJAS

Marijampolė. — Marijampolės miesto savivaldybė šunų gaudymą atidavė vienam koncesininkui, kuris už sugautus ir pristatytus jam šunis, gaudytojam mokėjo po vieną litą už šunį. Todel Marijampolės mieste įvyko tikra šunų medžioklė. Šunų gaudytojų atsirado daug, tuos keturkojus gaudė ne tik vaikai, bet ir kai kurie bedarbiai vyrai ir moterys ir sugavę vedė į koncesininko namus. Per kelias dienas jie miestą apvalė nuo visokių valkatų šunų, kurie pulkais lakstė gatvėmis ir kartais kai kam apkandžiodavo kojas.

PANEVĖŽYJE UŽMUŠĖ ŽMOGŲ

Panevėžys.—Birželio 15 dieną Preidienės restorane gerokai įsilinksminę susimušė du vyrukai: Jaroslavas Eidrigevičius ir Petras Ivanauskas. Eidrigevičius kirto Ivanauskui peiliu į galvą, padarydamas pavojingą žaizdą, nuo kurios sužeistasis ant rytojaus mirė. Velionis buvo 37 metų amžiaus ir dirbo prie elektros tiesimo darbų. Muštynių priežastis — nesuvestos sąskaitos.

PALANGOS NELAIME PASINAUDOJO KELI NESĄŽININGI ŽMONĖS

Palanga.—Paaiškėjo, kad Palangos gaisro nelaime pasinaudojo ir nesąžiningi žmonės, kurie buvo atvykę čia tik sezoniniams darbams, jokio savo turto neturėjo ir ugny nieko neprarado. Jie pirmieji su ašarom puolė pas burmistrą Šliupą ir, išnaudodami pasitikėjimą, išgavo po keliasdešimt litų pašalpos "instrumentams įsigyti." Dabar patirta, kad vienas tokių "nukentėjusių" ne tik savo "instrumentų" neturėjo, bet net dirbo su svetimu kirviu, o gautą pašalpą pragėrė viename restorane.

KADA PATRIJOTAS PAVIRSTA LENKU

Varniai. — Varnių valsčiaus, Pavandenio dvaro savininkas Sakelis, gerokai įsiskolinęs Žemės bankui ir kitoms įstaigoms, nuo pat Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo buvo įsirašęs pase lietuviu. Jis buvo žmonių gerbiamas, dalyvavo kooperatyvuose ir kitur. Dabar, atnaujinus santykius su lenkais, tas gerbiamas patrijotas su savo žmona padavė atitinkamoms įstaigoms prašymą, kad jo pasą ištaisytų ir žodį lietuvis išbrauktų, o įrašytų lenkas.

Sakelio pasielgimu smarkiai pasipiktino apylinkės ūkininkai.

ŠEIMOS TRAGEDIJA ALSĖDŽIUOSE

Alsėdžiai.—Alsėdžių valsčiuj, Pradalgių kaime, gyveno ūkininkų Ūgianskių šeima, kurią šiomis dienomis ištiko skaudi tragedija, nes per keturias dienas iš tos šeimos mirė trys žmonės.

Buvo taip: vienas Ūgianskių sūnus mokėsi karo mokykloj, kurią dabar, berods, ir baigė, o kiti šeimos nariai, tėvas su motina ir dar vienas sūnus, buvo namie ir ūkininkavo. Kadangi Ūgianskienė kiek sirguliavo, tai slaugyti buvo atvykusi duktė Br. Tarvainienė ir apie tai buvo pranešta sūnui į Kauną, kuris taip pat atvyko sergančios motinos aplankyti. Motinai dar neišgijus, apsirgo tėvas Ūgianskis, kurį sūnus birželio 12 d. nuvežė į Kauną, ligoninėn. Ūgianskis už poros dienų mirė. Palaidojęs tėvą, birželio 16 dieną sūnus grįžo pas sergančią motiną, bet nerado sesers. Pasirodė, kad jam išvykus birželio 13 dieną mirė jo sesuo Tarvainienė ir namiškiai, nenorėdami jo graudinti, jam apie tai nepranešė. Negana to, motinos sveikatai pablogėjus, susitarė su broliu, kad šis apžiūrėtų vežimą, nes esą gal reikės vykti pas gydytoją. Brolis, prieš keletą metų sirgęs nuomaro liga, išėjo ir ilgai negrįžo, tuomet buvo pasiųstas sesers vaikas pakviesti jį, tačiau šis jo nesurado. Pradėta ieškoti ir brolis rastas už tvarto karklynuose negyvas.

Tai reta šeimos tragedija, kuri savo baisumu sukrėtė visą apylinkę, tuo labiau, kad Ūgianskiai buvo taikūs kaimynai.

NETEISĖTI SUSITUOKIMAI NESILIAUJA

Kaunas.—Pilietis P. Šyvis Šimonių bažnyčioje buvo susituokęs su J. Janušauskaite. Pirmą savo žmoną metęs, Šyvis atvyko į Kauną ir čia, šventos Trejybės bažnyčioje, susituokė su A. Ribelytė. Pirmoji Šyvio žmona, sužinojus, kad jos vyras kitą vedė, padavė skundą ir prasidėjo tardymas.

Paaiškėjo, kad Šyvis, kelis mėnesius Aleksote pagyvenęs, gavo iš Aleksoto klebono pažymėjimą, jog jis, gyvendamas Aleksote, nesąs susituokęs. Remdamasis tokiu neaiškiu Aleksoto klebono pažymėjimu, kitas klebonas Šyvį sutuokė su Ribelytė.

Dabar Šyvis patrauktas kaltinamuoju už dvipatystę. Ribelytė kaltinamąja nepatraukta, nes nėra įrodymų, kad ji būtų žinojus, jog Šyvis yra vedęs ir su žmona tebėra nepersiskyręs.

KAIP GYVENA LIETUVOS KARO INVALIDAS

Kaunas.—Jonas Stašionis, sužeistas Lietuvos nepriklausomybės karuose, nusiskundžia savo sunkiu būviu. Pensijos tegauna 45 litus per mėnesį, iš kurių su šeima (turi vieną vaiką) išgyventi negali. Nuo gegužės 15 dienos išmestas iš buto, tai dabar gyvena Šančiuose sandėlyje, į kurį lietus lyja. Tarnybos gauti kur nors valdiškoj įstaigoj negali, nes be gydytojo liūdijimo, kad sveikas, nepriima, o jo sveikata, kaip invalido, silpna. Iš artilerijos dirbtuvių atleistas del silpnos sveikatos, o tuo tarpu sveikatos tikrinimo komisija jo nadarbingumą randa sumažėjusį tik 25 nuošimčius. Karo invalidams šelpti komitetas jį paremti atsisakė.

Dabar J. Stasionis norėtų išvykti anapus sienos, bet lėšų neturi. Tai ir nežino karo invalidas, ką daryti, kaip gyventi, kur dėtis.

Subačius.—Birželio 19 dieną, Subačiaus stoties miestely, Živo malūne kilo gaisras. Jis prasidėjo malūno motorinėj ir, esant stipriam vėjui, momentaliai apėmė visą malūną bei lentpiūvę. Gaisrui plėstis padėjo ir vandens nebuvimas, nes vandenį reikėjo imti iš upelio, kuris yra už 500 metrų. Netrukus ugnis persimetė ir į kitus trobesius, apimdama malūnininko gyvenamą namą, sandėlius, tris daržines ir Abraomo Sandlerio gyvenamą namą ir daržinę su tvartu.

Gaisro pavojus gręsė visam miesteliui. Į pagelba pribuvo Subačiaus, Panevėžio, Vabalninko ir Kupiškio gaisrininkai, kurie gaisrą lokalizavo tiktai po penkių valandų atkaklios kovos. Nuostolių padaryta apie 80,000 litų.

LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS REIKALAI

Protokolas Lietuvių Literatūros Draugijos Suvažiavimo, Kuris Įvyko Liepos 1-2 d.d., 1938 Metais, Brooklyne

1. Suvažiavimą atidarė d. A. Matulis, 7 val. vakare, liepos 1 dieną. Jis pakvietė dd. Adėlę Pakalniškienę ir O. Žiobienę peržiūrėti delegatų mandatų. Kol komisija tikrino mandatus pakviesta draugai ir draugės pakalbėti. Kalbėjo J. Lesevičius iš Montrealo; Skliutas iš Worcesterio; V. J. Valaitis iš New Britain; St. Jasilionis iš Binghamton; J. Ramanauskas iš Minersville; J. M. Karsonas iš Lowell; A. Bimba, Centro Biuro sekretorius, ir Ona Girnienė iš Binghamtono. Jie visi kalbėjo organizacijos bei kitais darbo žmonių reikalais.

2. Už mandatų komisiją raportavo drg. Adėle Pakalniškienė, kad delegatai dalyvauja nuo 50 kuopų ir trijų apskričių. Vardošaukis parodė, kad į pirmą sesiją pribuvo 64 delegatai; dar 22 nepribuvo, kurių mandatai priduoti.

3 Iširinkta suvažiavimo pirmininke Ona Girnienė; pagelbininku J. M. Karsonas. Sekretorium paliktas C.K. sekretorius D. M. Šolomskas.

Išrinkta rezoliucijų komisija iš J. M. Karsono, J. Lesevičiaus ir J. Bondžinskaitės. Išrinkta konstitucijos pataisymo ir naujų sumanymų sutvarkymo komisija iš St. Jasilionio, B. E. Senkevičienės ir Petruškevičiaus.

4. Perskaityta visa eilė pasveikinimų, su kuriais suvažiavimui pasiųsta $65.00 aukų. (Vėliau buvo dar gauta eilė pasveikinimų ir skaityti kitose sesijose. Viso su pasveikinimais gauta $74.00 aukų).

5. Už Centro Komitetą išdavė raportą sekretorius D. M. Šolomskas. (Jis tilps spaudoje). Po platokų diskusijų raportas priimtas. Tuo ir baigėsi pirmoji sesija 10 val. vakare.

Antra Sesija

Antrą sesiją atidarė pirmininkė O. Girnienė 10 val. ryto, liepos 2d. Drg. A. Bimba skaitė raportą už "Šviesos" redakciją. Raportas buvo priimtas ir jis tilps spaudoje.

Po to C.K. sekretorius išdavė raportą, iš to, kaip kuopų nariai pasisakė balsuodami knygų, duoklių ir "Šviesos" anketą. To buvo sekamos pasekmės: (1) Už tai, kad pakelt duokles iki $1.75 į metus ir leisti kietais viršeliais knygas balsavo 78 nariai. (2) Už tai, kad palikti seną duoklę ir leisti knygas, kaip dabar 730 nariai. (3) Už tai, kad "Šviesą" leisti, kaip dabar balsavo 625 nariai. (4) Už tai, kad "Šviesą dar kartą pusiau lenkti balsavo 38 nariai. (5) Už tai, kad "Šviesą" padaryti dar lengvesnio turinio balsavo 219 narių. (6) Už tai, kad "Šviesą" padarius sunkesnio turinio balsavo 278 nariai. (7) Už tai, kad "Šviesą" sulaikyti ir leisti tik knygas ir brošiūras balsavo tik 76 nariai.

Po raportų sekė diskusijos. Kalbėjo 33 draugai ir draugės apie "Šviesą," knygas ir abelną veikimą. Po to raportai priimta, paliekant knygų ir "Šviesos" leidimą, kaip dabar yra.

Antra sesija baigėsi 1.30 val. po pietų.

Trečia Sesija

Trečią sesiją atidarė pirmininkė O. Girnienė, kaip 2.30 val. po pietų. Konstitucijos ir įnešimų komisija pateikė tūlus sumanymus. Jų tarpe, pakeisti punktą, kur sakoma, kad Centro Komitetą sudaro septyni nariai, turi būti **trylika.** Šis pasiūlymas priimtas. Patiekta sumanymai pataisyti dienotvarkį kuopų susirinkimų. Pasiūlymas priimtas.

Kas del vardo organizacijos, pasirodžius, kad pakeitimas atsieitų labai daug pinigų, nutarta palikti seną vardą — Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija, bet spaudoj ir prakalbose vartoti sutrumpintai tik **Lietuvių Literatūros Draugija** vardą.

Drg. Karsonas, Lesevičius ir Bondžinskaitė perskaitė pagamintas rezoliucijas Ispanijos liaudies gynimo reikalais, ALD LD Centro Komiteto ir organizacijos reikale. Rezoliucijos priimtos.

Įnešta, kad išrinkti komisiją ir pasiųsti pasitikti prieplaukoj 18-ką draugų parvykusių iš Ispanijos. Į komisiją išrinkta Adėlė Pakalniškienė, F. Adomėlis, A. Žemaitis, O. Kilikevičienė ir Kizevičius. Nutarta paaukuoti $10 Ispanijos sužeistų draugų pagelbai, kad komisija tuos pinigus įteiktų pasitikdama.

Nutarta pasiųsti pasveikinimą Amer. Kom. Partijos Lietuvių Komunistų Frakcijų suvažiavimui, kuris įvyks liepos 4-5 dd. ir kartu $10 aukų.

Kalba drg. J. Ormanas jaunuolių reikalais. Po jo kalbos priimta rezoliucija jaunuolių ir "Voice" reikalais ir nutarta suteikti $10 aukų del "Voice."

Nutarta vesti vajų nuo ALD LD suvažiavimo iki naujų metų už sukėlimą 1,000 "Šviesai" naujų skaitytojų arba naujų narių į organizaciją. Jeigu tas vajus bus sekmingai pravestas gyveniman, tai tada bus galima "Šviesą" leisti kartą į du mėnesius laiko.

Visa eilė kitų pasiūlymų palikti Centro Komitetui, ir kurie bus galima, tai vykinti gyveniman.

Nutarta, kad Centro Komitetas surastų būdus organizacijos švietimui, ir tam reikalui sudarytų apšvietos komisiją.

Baigiantis šiai sesijai Dr. Jonas J. Kaškiaučius, ALDLD Centro Komiteto pirmininkas, kalbėjo bendrais organizacijos reikalais.

Trečia sesija užsidarė 5 val. vakare.

Moterų Sesija

ALDLD suvažiavimo moterų organizavimo reikalais sesiją atidarė pirmininkė 6.15 val. vakare. Už Centro Komitetą raportą skaitė drg. Sasnauskienė-Gužienė. Po to, sekė iš kolonijų raportai. Iš Binghamtono raportavo O. Girnienė ir J. M. Navalinskienė; Petkunienė ir Skliutas iš Worcesterio; Kairienė iš Pittsburgo; O. Žiobienė — Minersville; Stigienė — Montello; Romandienė—Clevelando; Andriulienė iš Chicagos; E. Vilkaitė —Brooklyno; Stigienė iš Mass. valstijos moterų sąryšio; Lesevičius iš Kanados moterų veikimo; Petrukevičius — Bostono; Lukauskas—Great Necko; Baronas—Detroito ir J. Bondži iš savo maršruto patyrimo.

Nutarta tverti Liet. Literatūros Draugijos kuopas, o kur tas negalima, tai sudaryti moterų reikalais komisijas, tverti kliubus ir naudoti kitas priemones organizavimui moterų. Tuo reikalu priimta iš visos eilės punktų veikimo programa.

Moterų organizavimo reikalais kalbėjo Romandienė, Petrikienė, A. Bimba, V. Andriulis, Karsonas, Sliekienė, Kralikauskas, Paukštienė, Vasikoniutė, D. M. Šolomskas ir dar eilė draugų.

D.d. Adomėlis ir A. Pakalniškienė išdavė raportą už komisiją, kuri sugrįžo pasitikusius draugus iš Ispanijos. Jų raportas entuziastiškai priimtas ir pasižadėta visais galimais būdais remti Ispanijos liaudį jos kovoj prieš brutališką fašizmą ir lietuvius Ispanijoj kovotojus.

Ketvirta sesija ir kartu paskutinė ALDLD suvažiavimo užsidarė 10 val. vakare. Sesiją uždarė dainuojant "Internacionalą." Delegatai pasižadėjo energingai veikti, kaip sugrįš į kolonijas.

Ona Girnienė,
Pirmininkė.
D. M. Šolomskas,
Sekretorius.

Parėmė Ispanijos Kovotojus

REVELSTOKE, B. C.—Suėję keletas įvairių tautų darbininkų apkalbėjome Ispanijos liaudies padėtį, ta proga nutarėme paremti nuo fašistų kulkų kritusių paliktus našlaičius. Su parama prisidėjo sekami draugai:

K. Makarevičius ir Adachak aukavo po vieną dolerį; po 50 centų aukavo: M. Ivanauskas, Botrokoff, Guston, Mars, Torikka, A. Grabauskas, Alitto, Perpar ir Hendrickson; po 25 centus aukavo: M. Ivanauskas, J. Guston, Miller, Laurilla, Wasylek, Kaskinen, Onnela, Hrabyc, Petručic, Lastiuka, Roman, Warto, Dorchik ir Godor; A. Kangas aukavo 32 centus.

Viso suaukavo $10.57, kuriuos pasiuntėme Liaudies Balsui, kad perduotų į reikiamą vietą.

K. Makarevičius

F.V. Vertė **Petras**

Su Šautuvu Ir Plunksna

Respublikiškos Ispanijos Frontinė Literatūra

Geografinis žemlapis. Gerai žinomos linijos Ispanijos krantų. Ant žemlapio—vingiuota linija. Rodosi, kad kas nebūt pagiežos apimtas perkirpo šalį į dvi dalis. Kairioji—aklinai padengta storomis geležinėmis grotomis: kalėjimas! Į kalėjimą pavertė fašistiniai sukilėliai ir interventai jais užgrobtą Ispanijos teritorijos dalį. Apie tai pasakoja perbėgusieji iš fašistinės teritorijos "Pasaremos" laik raštyje, kurį leidžia 11-ta brigada respublikiškos armijos Ispanijoj. Tą bando perduoti savo braižiniu laikraščio dailininkas, kurs taip pat ir autorius ugningo antgalvio: "Kareivi! Tavo rankose likimas ir laisvė pavergtos tėvynės."

Vesti agitaciją faktais, dokumentais, gyvais pavyzdžiais—obalsis geriausių laikraščių respublikiškos Ispanijos.

Frontinį laikraštį kareivių ir vadų kolektyvas padaro ir išleidžia su didžiausiu atsidavimu ir meile. Kiekvienas atiduoda laikraščiui viską, ką tik jis turi: patyrimus, karišką išsilavinimą, talentą. "Vienas gelbsti plunksna, kitas—teptuku, trečias išplatina laikraštį, skaito jį balsiai savo draugams," rašo batalijono lakraštis "Ferro" ("Geležis").

"La Tričera" (Trašėja")—organas vienos divizijos—išdidžiai praneša: "Visos šio laikraščio klišės, tekstas, padaryta yra fronte."

Tokį pat pareiškimą galėtų pakartoti redaktoriai ir kariški korespondentai daugumos kitų fronto laikraščių, kurie yra išleidžiami pirmosiose fronto linijose.

* * * * *

Frontinė literatūra respublikoniškoj armijoj sulošė labai naudingą ir svarbią rolę organizavime ir disciplinos palaikyme. Apie tai praeitų metų pabaigoje kalbėjo armijos laikraščių redaktorių pasitarime centralinio fronto generolas Mijacha, kalbėjo komisarai ir vadai.

Generolas Mijacha patarė redaktoriams daugiau rašyti apie gyvenimą savo batalijono, brigados, divizijos, kovoti už užvaldymą naujos kariškos technikos, už palaikymą griežtos disciplinos, tvarką ir organizuotumą fronte ir užfrontyje.

Pasitarimo laiku buvo demonstruojami maži lapeliai, atspauzdinti hektografu pradžioje karo įvairių dalių, kalonų ir būrių respublikiškos liaudiškos milicijos. Jie nepanašūs į puikiai atspausdintus laikraščius, kurie dabar išeina visose Ispanijos respublikiškos armijos dalyse. Jų skaičių sunku paduoti,—tiktai vienam centraliniam fronte jų priskaitoma dešimtimis.

Laikraščiai veda sistematinę propagandą už gilų ir stropų išsilavinimą kariško mokslo. Juose spausdinami įdomūs atsiminimai kareivių ir vadų, mūšių epizodai, pavyzdžiai sąvokumo ir vyriškumo, revoliucinio sąmoningumo ir akylumo.

Vieno asmeninio vyriškumo mažai del pergalės. "Būtinai reikalinga išsimokinti tuos gabumus ir žinojimą, kaip lengviau ir greičiau nugalėti priešą. Geležinė vienybė ir disciplina pirm visko." Apie tai primena kiekvieną sykį savo skaitytojams ispaniški frontiniai laikraščiai.

"Be disciplinos negali būti noras pergalėti," rašo vienos dalies komisaras laikraštyje "La Tričero." "Pasiimkim pavyzdį rusiškų brolių. Organizacija ir disciplina pagelbėjo jiems pernešti visus sunkumus, užkariauti sau laisvę, pastatyti naują visuomenę, kur kiekvienam užtikrinta teisė darbui, mokslui ir laimingam gyvenimui."

Frontiniai laikraščiai tampriai sisiję su savųjų dalių kareiviais. Kiekviename numeryje po straipsniais ir pastabomis mirga parašai pėstininkų, artileristų, tankistų, vadų ir komisarų.

Mūšių pertraukos metu kariai rašo apie fronto gyvenimą, apie savo draugų pirmynžangą, apie žygius ir mūšius.

Skaitai laikraštį paskubomis. Juose viskas, sugabumas uždegti skaitytoją ugningu entuziazmišku jausmu, meilė prie laisvės, baisi neapykanta fašizmui ir jo pagelbininkams: "Kova su trockistais—tai kova prieš Franko, prieš interventus, kova už vieningą ir laimingą Ispaniją."

Kareivių laiškuose daug karčių žodžių taip vadinamoms demokratinėms šalims, kurios nenori pakelti balso apgynimui tikros demokratijos. Užtat su kokiu karštu pasigėrėjimu jie kalba apie didįjį socialistinį kraštą—Sovietų Sąjungą, apie Stalinišką Konstituciją—įžymiausią istorijoj žmoniškumo deklaraciją piliečių teisių ir prievolių laisviausios šalies pasaulyje."

Meilę kultūrai, mokslui, geroms knygoms, dailei skiepina savo skaitytojams frontiniai laikraščiai. Dešimtys tūkstančių kareivių, kurie atėjo į armiją beraščiai, išmoko skaityti ir rašyti mūšių pertraukų laiku. Kapitalistai ir dvarininkai nedavė jiems galimybės mokintis vaikystėje. Dabar jie tas teises įgyjo ir narsiai stoja į mūšį prieš fašistinius barbarus.

Štai jaudringas laiškas valstiečio ("Armas o Leters"), kuris išmoko skaityti ir rašyti fronte. Čionais pat ir piešinys: prieš atskleistą knygą stovi su šautuvu kareivis. Apačioje parašas: "Nemokšystė—geriausias sandraugas fašizmo."

Vengriškas darbininkas išsimokino Ispanijoj skaityti ir rašyti ispaniškai, būdamas visą laiką apkasuose. Pirmiau jis nemokėjo pasirašyti savo vardo ir pavardės jo prigimtoj kalboj.

Seni ir jauni mokinasi su didžiausiu entuziazmu.

Su dvasiniu pakilimu jie rašo laikraščiuos apie karžygiškus fronto mokyklų mokytojus, kurie atidengė prieš juos naują pasaulį, mokina juos "mušti priešą durtuvu ir plunksna."

Jaunas, drąsus Zigfredo Lafargo, redaktorius batalijono sieninio laikraščio, užbaigęs užsiėmimą batalijono mokykloj, nutraukė į priešakines pozicijas, kur, kaip kad jis žinojo, jo su didžiausia nekantrybe laukia draugai. Keletoj žingsnių nuo blindažo, kuriame radosi frontinė mokykla, pervėrė jį fašistinė kulka. Zigfredas krito, konvulsiniai spausdamas rankose krauju aptekusias knygas.

Priešakinėse pozicijose žuvo mokytojai fronto mokyklų Huzan Galve ir Paskuale Sanče.

Huan Galve buvo visą laiką priešakinėse ugnies linijose laike didžiųjų mūšių aragoniškam fronte. Jis krito, pakirstas kulkos, drauge su savo batalijono komisaru.

Laike atakos rytiniam fronte karžygiškai žuvo Paskule Sančes—redaktorius batalijono sieninio laikraščio pirmosios brigados N. divizijos.

"Užtenka rašyti apie kitų draugų pirmynžangą, bet reikia ir pačiam būti pavyzdingu kareiviu"—obalsis drąsių korespondentų frontinių laikraščių respublikiškos Ispanijos.

* * * * *

Puskarininkas Danil Lagorse buvo aktyviškas korespondentas frontinių laikraščių. Batalijono komisaras dažnai jį pastatydavo kaipo pavyzdį kitiems kareiviams. Kareiviai komisarui paprastai atsakydavo:

—Danila—invalidas, daugiau mūšiuose nedalyvauja, laiko jis turi užtektinai,—tegu rašo.

Keletai dienų prabėgus puskarininką Lagorse atnešė į lauko ligoninę su kanuolės sviedinio skeveldra šone.

—Reikalinga buvo būtinai parodyti kareiviams pavyzdį,—teisinosi Lagorse prieš gydytoją.

Žaizda buvo mirtina. Lagorse mirė.

Tūkstančiai kareivių liaudiškos Ispanijos veda, pagal fronto mokyklų mokytojų patarimus, dienynus. Po priešo kulkų lietum jie rašo istoriją Ispanijos pilietinio karo. Jie veda žūtbūtinę kovą su fašizmu, kurioje vartoja ir plunksną.

Studentai Kuibiševe dirba botanikos sodne. Jie naudoja pagarsėjusio sodininko Mičiurino metodus vystymui naujų rūšių vaismedžių.

Pranešimai

Montreal, Que.

Montrealiečių Demesiui

Ar jau visi žinote, kad liepos 24 dieną, lietuvių piknikų vietoj, Ville La Salle, ALDLD Pirmo Rajono Komitetas ruošia didelį **Liaudies Balso** naudai pikniką. Kviečiame visas Montreale gyvuojančias organizacijas, pavienius asmenis ir iš kitų kolonijų svečius dalyvauti šiame didžiuliame Liaudies Balso piknike.

Taigi visi montrealiečiai ir būsimieji svečiai įsidėmėkite, kad tai įvyks liepos 24 dieną.

Programa, tikimasi, bus labai įdomi ir įvairi. Todel kviečiame visus rengtis prie šio pikniko.

M. Gudas
Pirmo Rajono Sekretorius

Vakaruškos

Šeštadienį, liepos-July 16 d., ruošiamos linksmos vakaruškos, posančaliečių salėj, 01234 Charlevoix St.

Visus kviečiame atsilankyti. Grieš gera muzika. Bus įvairių žaidimų. Pelnas skiriamas tarptautiniui progresyviui judėjimui stiprinti.

Pradžia 8 val. vakare.
Įžanga laisva.

Rengėjai

Šokiai Frontenac Svetainėj

Liepos 16 dieną, šeštadienį, 8.30 val. vakare, lietuvių svetainėj, 2114 Frontenac St., įvyks šokių vakaras.

Bus gera muzika, kuri grieš įvairius lietuviškus šokius ir bus daug kitokių pamarginimų, kurių niekad nebuvo mūsų parengimuose. Ir dar, kad bus, tai bus. . . Tik gerbiamieji nesivėluokite, nes gailėsitės praleidę pradžią.

Rengėjai

Toronto, Ont.

Piknikas

Ateinantį sekmadienį, liepos 17 dieną, prie draugų Masių farmos Westone įvyks **Piknikas.**

Šį pikniką ruošia Kanados Komunistų Partijos Toronto Lietuvių Frakcija. Kadangi šiai organizacijai tenka atlikti sunkiausias darbininkų klasės užduotis, tad visi torontiečiai malonėkite atsilankyti į jos rengiamą parengimą.

Trokai veš nuo Gore Vale Ave. Gera muzika grieš lietuviškus ir angliškus šokius.

Rengėjai

Atsilankykite į Svarbų Susirinkimą

Gerbiami ALDLD 162 kuopos nariai! Eina jau antra metų pusė, o dar randasi keletas narių, kurie neužsimokėjo už praeitus metus narinių duoklių. Tad laikas mesti seną paprotį ir reikia atėjus atsilyginti. Taipgi reikia nelaukti ir su šių metų mokesčiais.

Šiuo norime iškalno pranešti, kad sekantis kuop. susirinkimas įvyks šitą penktadienį, liepos 15 dieną, lietuvių svetainėj, 6 Denison Ave.

Tad prašome draugus ir drauges nesėdėti ant parko, bet atsilankyti į susirinkimą ir atlikti savo klasines pareigas.

Be to, pranešame, kad minimas susirinkimas bus pusmetinis ir labai svarbus. Iš kuopos nuveiktų darbų bus išduotas pusmetinis raportas ir bus renkami delegatai į Kanados Lietuvių Kongresą.

Susirinkimas prasidės 8 valandą vakare.

Kuopos Valdyba

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos pusmetinis susirinkimas įvyks ateinantį šeštadienį, 16 dieną liepos. Sulyg praeito susirinkimo nutarimo, šis susirinkimas įvyks viena valanda anksčiau, tai yra 7 val. vakare.

Kaipo pusmetiniam susirinkime, tai turime ant dienotvarkės daug svarbių dalykų apdiskusuoti ir tinkamai juos gyveniman pravesti.

Kiekvienas kuopos narys-ė turite atsiminti, kad jūsų visų pareiga kuopos susirinkime dalyvauti, o specialiai tuose susirinkimuose, kuriuose svarbūs dalykai yra diskusuojami.

Barčas

Pavyko Vakarinis Piknikas

TORONTO. — Pereitą šeštadienį Toronto lietuvių moterų bendras komitetas surengė vakarinį pikniką pas draugus Židžiūnus, Westone. Pasitaikė lagai gražus vakaras, tad susirinko daug publikos. Tokiam parengimui vieta irgi buvo labai patogi. Vieni stuboj užkandžiavo, o kiti lauke turėjo progos smagiai pasišokti ant platformos.

Piknikas buvo paįvairintas užkandžiais, kurių priruošimui prisidėjo keletas draugių. Masienė paaukavo skanių pyragaičių, Krisiūnienė sūrį ir lašinių, Skurdelienė sūrį, Ylienė tortą, Paužienė skanų pyragą, Berškienė tortą ir Laurusevičienė tortą.

Visom aukavusiom draugėm ir vyram, kurie sušilę darbavosi piknike, tariu širdingą ačiū už pagelbėjimą padaryti pikniką pasekmingu. Pelnas paskirtas į organizacinį fondą, kurio gauta apie aštuoniolika dolerių.

Komiteto Narė

Ir Delhi Lietuviai Rūpinasi Kanados Lietuvių Kongresu

DELHI, Ont.—Šios apylinkės lietuviai, tabako augintojai, susitikę vienas su kitu labai kalbasi apie Montreale atsibūsiantį Antrąjį Kanados Lietuvių Kongresą. Kaip matyti, tai pas visus randasi nuoširdus pritarimas šaukiamam kongresui.

Tačiau visa bėda, kad mes šio klausimo iki šiol dar neiškėlėmė Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos šeštos kuopos susirinkime, kuri yra vienintėlė čionai esanti lietuviška organizacija. Ši kuopa savo darbais, kaip tai gelbėjime Ispanijos našlaičių ir Lietuvos politinių kalinių ir kitais darbais yra įrodžius, kad ji yra gera taikos ir demokratijos šalininkė.

Tad, draugai ir draugės, matydami Klaipėdos krašto įvykius ir Lietuvos tautininkų šeimininkavimą, kuris sukelia pavojų ne tik Klaipėdos kraštui, bet ir visai Lietuvai, turime ir mes susirūpinti Kanados Lietuvių Kongresu. Mes žinome, kad į Montrealą susirinks desėtkai atstovų, kurie atstovaus kelis tūkstančius Kanados lietuvių, tad jeigu jau negalime pasiųsti atstovų, pasiųskime nors raštišką pritarimą. Manau, kad minėtos kuopos valdyba šį klausimą iškels ateinančiam susirinkime, ar piknike ir tinkamai išspręs, nes ir mes, tabako augintojai, norime matyti Lietuvą laisvą, demokratišką, o ne išlaukinių ir vidujinių fašistų teriojammą.

B.

OTTAWA, Ont.—Kalbėdamas muitų tarybos susirinkime, buvęs Kanados ministeris Suvienytoms Valstijoms William D. Herridge pareiškė, kad kanadiečiai už radio aparatus moka dvigubai daugiau, negu jie kainuoja.

Kaip Kas iš Montrealo

"Garnys" Atlankė Draugus Šuplevičius

Liepos 1 diena, kaipo Kanados Dominion Day, draugams Petrui ir Marei Šuplevičiams šiais metais nepaprasta. Tą dieną drg. M. Šuplevičienei esant Royal Victoria ligoninėj "atskrido garnys" su nepaprasta dovana—dukrele.

Linkėtina, kad nauja šeimos narė augtų sveika, graži ir laiminga.

Pasekmingai Sveiksta Mūsų Draugai Ligoniai

Savaitė ar pora atgal pranešti per Liaudies Balsą ligoniai visi laimingai sveiksta. Drg. J. Rutelionis, ačiū ištobulintam medicinos mokslui, su vaistais išvyjo iš inkstų akmenis ir jau sveikas darbe. Draugės Ad. Šuplevičienė, S. Radzevičienė, E. Urbanavičienė ir Petrauskienė jau visos sugrįžę iš ligoninių ir pasekmingai sveiksta.

Smarkiai Ruošiamės Liaudies Balso Piknikui

Jau daugelis progresyvių organizacijų narių smarkiai darbuojasi Liaudies Balso pikniko priruošime. Visi stengiamės, kad šiais metais **Metinis Liaudies Balso Piknikas** savo pasekmingumu pralenktų kitų metų piknikus.

Draugės moterys savo organizacijose puikiai planuoja, kad **liepos 24 dieną Liaudies Balso metiniame piknike darbštumu atsirekomenduoti tikrai stachanoviškai** (greitadarbiškai). Bet ne tik darbštumu, o ir pasiaukavimu žada mušti rekordus.

Pirmo Rajono Komitetas parūpina gerą piknikinę programą, kuri susidės iš įvairių piknikinės programos kavalkų.

Kas lieka montrealiečiams ir apylinkės lietuviams, tai visiems ruoštis kuoskaitlingiausia dalyvauti.

Mes tikimės, kad šiame piknike draugai ir draugės klūbiečiai skaitlingai dalyvaus, nes Liaudies Balsas ir jiems nuoširdžiai patarnauja talpindamas jų parengimų skelbimus, bei atsišaukimus.

Iš kolonijų ir net iš Suvienytų Valstijų lietuvių yra žinios, kad jie ruošiasi atlikti kelis šimtus mylių kelionę, kad dalyvauti Liaudies Balso metiniam piknike, liepos-July 24 d., Ville Lasale, rytiniame Montrealo priemiestyje. Na, o montrealiečiai irgi neatsilinksime, šimtais dalyvausime didžiojoje vasarinėje iškilmėje, metiniame Liaudies Balso piknike.

Nubaudė $40 Biblijistą

Liepos 7 d. teisėjas L. Plante nubaudė $40 užsimokėti tarptautinės biblijistų studentų draugijos narį Fr. Menrath, už platinimą jų draugijos leidinių, kaipo antireliginių. Nubaudimui pritaikė įstatymą Nr. 432, kaipo uždraudžiantį be leidimo platinti knygas.

Miesto Viršininkai Išsikelia Suktybes Baldų Pirkimuose

Šių metų šešių mėnesių laikotarpyje Montrealo miesto viršininkai išmokėjo $80,000 iš miesto iždo už baldus del miesto raštinių. Nuo 1935 m. už baldus yrą išmokėta $306,000. Dabar iškeliama aikštėn, kad už kaip kuriuos baldus miesto viršininkai išmokėję nepaprastai aukštas kainas ir išlaidas darę be miesto tarybos nutarimo. Taipgi baldus pirko iš Suvienytų Valstijų, kuomet Kanadoje išdirbama lygiai geri gaminiai ir dar pigesne kaina.

Tai štai kodėl miestas skundžiasi neturi pinigų bedarbių pašalpoms ir kodėl miestas gali "pasididžiuoti" su $276,000,000 skolų ir dar ieško naujų paskolų. Tai duplesiški miesto šeimininkai taip miesto reikalus veda.

Jaunų Plėšikų Grupės Jau Ketvirtas Narys Sugautas

Liepos 7 d. policija pristatė teisman S. Goldbergą, 17 m. amžiaus, tai iš eilės ketvirtas jaunuolis plėšikas iš jų organizacijos, pasivadinusios "Šeštadienio nakties 11 val." Du kiti, kurių vienas 21, kitas 24 metų, jau nuteisti po 10 metų s. d. kalėjiman ir vienas 19 metų amžiaus penkiems metams kalėjiman. Visi areštuojami griežtai atsisakė policijai duoti savo adresus. Tai tokiais keliais eina kapitalistinėje tvarkoje jaunuomenė.

Mirė Jauna Lietuvaitė Juzė Kriščiūnaitė

Liepos 8 d. Montrealo Notre Dame ligoninėje po keturių sąvaičių sunkios ligos ir pagaliau po operacijos nelemta mirtis išskyrė iš Montrealo lietuvių tarpo plačiai pažįstamą lietuvaitę drg. Juzę Kriščiūnaitę, septynioliktų metų jaunuolę. Žinia apie jos mirtį žaibo greitumu pasiekė šimtus Montrealo lietuvių nevienam išspausdama gailesčio ašarą. O tėvams, vyresniam broliui Staniui ir sesutei Elenai tiesiog širdys plyšo gailesčiu jaunosios dukrelės ir sesutės Juzytės . .

Nors velionė Juzė amžiumi jauna, bet jau spėjo įsigyti simpatiją šimtuose Montrealo lietuvių. Nors sveikata jau kiek anksčiau buvo silpnoka, bet kada jos sesutė šių metų pradžioje p u i kiausia atsirekomendavo, kaipo pavyzdingiausia aktyvistė progresyvių lietuvių organizaciniame darbe, tai Juzė tuomet kartu uoliai darbavosi su ja. Kaipo įrodymas, kad ją gerbė Montrealo lietuviai, tvirtina tas, kad jos karstą puošė keliolika gyvų gėlių vainikų.

Liepos 11 d. esant gražiam saulėtam rytmečiui prie drg. Kriščiūnų gyvenamo namo susitvenkė apie dvidešimts automobilių ir virš šimtas lietuvių suteikė paskutinį patarnavimą—pagarbą velionei Juzei. Čia, gailesčio širdgėlos skausmais kankinantis drg. Krikščiūnų šeimos nariams ir ašarotais veidais desėtkai velionės draugų ir draugių jaunuolių rūpestingai susitvarkę į eiles pirma ir paskui karstą palydėjo savo draugę į paskutinę kelionę—kapuosna. . .

Puošnusis Mont Royal kalnas, kuris globoja Montrealo kapus, savo smėlėtame šlaite priėmė globon ir mūsų draugę ir pažįstamą Juzę. Vieta, kur ji paskutinę savo kelionę baigė, liko atžymėta Nr. 1472. Palydėjusieji su gailesčiu širdyse ir liūdėsiu veiduose grįžo namo.

Juzės tėveliai, broli, sesute, draugai ir pažįstami priimkite nuoširdžiausios užuojautos žodį del netekimo jūsų dukrelės, sesutės ir mūsų draugės Juzės.

L. B. Korepondentas

VIENA SĄVAITĖ BROOKLYNE
(Atkelta iš 2 pusl.)

mui savitarpinio lavinimosi mokyklėlių.

Paskutinė sesija svarstė moterų organizavimo reikalus. Platesniam išvystymui moterų veikimo, nutarta visose kolonijose steigti moterų kuopas, skyrius, komitetus, taipgi ir atskirus klūbus, kur vietinė ALDLD kuopa matys reikalą, ir išleisti moterims pasiskaityti lengvesnės literatūros.

Laisvės Piknike

Sekmadienį, liepos 3 d., teko nuvykti į didįjį metinį dienraščio Laisvės pikniką, kuris sudarė neišpasakytai gerą įspūdį. Pirmiausia, tai kad tokia skaitlinga minia žmonių suvažiavo į pikniką ne tik iš Brooklyno ar New Yorko ir apylinkės, bet ir iš tolimų kolonijų, vieni savo karais, kiti busais. Buvo suvažiavę virš 5,000 žmonių. Teko susitikti ir pasikalbėti su įvairių įsitikinimų žmonėmis. Visi draugiški, priimnūs, pasakoja savo gyvenimą, kurį jie pergyvena Amerikoje, teiraujasi apie Kanadą, lietuvių gyvenimą (daugumas turi giminių ar pažįstatmų Montreale, teiraujasi apie jų gyvenimą, prašo perduoti linkėjimus). Pas visus vyrauja pakilęs ūpas, pasitenkinimas, kad gerai pavykęs jų mylimo laikraščio Laisvės piknikas; kiti džiaugiasi suėję savo gimines ar pažįstamus iš kitų miestų. Pasak pikniko rengėjų, tas ir sutraukia tokią milžinišką minią žmonių, kad Laisvės piknike geriausia proga visiems susitikti, linksmai laiką praleisti.

Antra, kas man gerą įspūdį sudarė, tai chorai, kurie išpildė programą piknike. Dainavo net šeši chorai iš atskirų miestų, būtent, Brooklyno Aido choras, Great Necko Pirmyn choras, Elizabetho Bangos choras, Philadelphijos Lyros choras, Newarko Sietyno choras ir Hardfordo Laisvės choras. Chorai pasižymi tuo, kad juos sudaro daugumoje jaunuoliai dainininkai ir dainininkės, taip pat vadovaujami pačių jaunuolių chorvedžių. Visi puikiai pasirodė programoje dainuodami liaudies ir darbininkiškas dainas, ypatingai puikiai pasirodė Hardfordo Laisvės choras, vadovaujamas V. Visockio; jis skaitlingas nariais, puikiai išlavintas dainuoti, prie to dar pridėta ir muzikalė dalis, kurių harmoningas balsas teikė malonų žavėjimą visiems klausovams. Todel publika ilgai nenorėdama paleisti nuo steidžiaus palydėjo griausmingais rankų plojimais.

Abelnai Laisvės piknikas parodė, kad dienraštis Laisvė yra populiarus lietuvių liaudies laikraštis, visų mylimas ir tik Laisvės piknikas sutraukia tiek žmonių, ką visi pripažino, su kuriais teko pasikalbėti. Daug iš Laisvės piknike dalyvavusių pasižadėjo atvažiuti svečiuos į Montrealą, Liaudies Balso pikniką, kuris įvyks 24 d. liepos, Ville Lasalle.

Bendrai Apie Viską

Po suvažiavimų ir pikniko, draugai brooklyniečiai dar neišleidžia manęs su drauge Kilikevičiene, kaip "svetimšalių." Sekančią dieną drg. Mizara, nežiūrint, kaip jis neturi liuoso laiko, išvedžioja po New Yorko miestą aprodydamas įdomesnes vietas, Amerikos darbininkų dienraščio Daily Worker įstaigą, miesto įdomesnes įstaigas, knygyną-skaityklą ir kitur.

Teko nuvykti į garsiąją Kony Island, apžiūrėti pasaulinį muzėjų, kuriame vaizduojama inkvizicijos laikai, kaip buvo persekiojami ir kankinami inkvizitorių prasikaltėliai, kiti įvairūs pasauliniai nuotikiai ir ypatingai įdomus ir šiurpulingas vienas šių dienų vaizdas, tai Ispanijos generolo Franko išbombardavimas Barcelonos, kur parodo, kaip miestas išgriautas, žmonės bombų sprogimų sudraskyti, užmušti, kiti sužeisti. Daug žuvusių moterų, jaunuolių ir kūdikių. Motinos verčia išgriautų mūrų plytas ir traukia kraujuose paplukusius kūdikius. Šį muzėjų patarčiau kiekvienam aplankyti, kam teks kada nuvykti į New Yorką.

Kitą dieną drg. Šolomskas nuvežė į jūrų maudynes, pasimaudyt jūrų vandeny, pakvėpuot tyru oru, saulės spinduliuose pasideginti. Jaučiu dar ir dabar, kaip saldūs saulės spinduliai.

Gerai turėti giminių ar pažįstamų ir pas juos nuvažiuoti pasisvečiuoti, bet dar geriau turėti idėjinių draugų ir pas juos apsilankyti. Tą patyriau nuvažiavęs Brooklyne. Draugai ir draugės brooklyniečiai parodė neapsakomą draugiškumą visiems suvažiavusiems delegatams ir mudviem, kanadiečiam, ypatingai drg. Šolomskas nuo pat nuvykimo iki išvykimo prižiūrėjo mudu, kaip savo vaikus. Bendrai paėmus, aš išsivežiau gerą įspūdį apie draugus amerikiečius, matydamas tarpstantį jų darbininkišką judėjimą, apie draugų-ių brooklyniečių tokį draugišką atsinešimą linkui mūsų, už ką jiems tenka pasakyti ačiū, ypatingai **didelis ačiū** dd. Šolomskams, Zablackams ir Pakalniškiams už parūpinimą nakvynės ir už geras vaišes.

J. Lesevičius

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS REIKALAI KANADOJE

Ketvirtas ir Pirmas Rajonas Organizacinio Fondo Vajuje Kvotas Išpildė Su Kaupu; Trečias Rajonas Taipgi Išpildė

Sulyg liepos 9 d. gautų davinių, oficialiu vajaus užbaigimo laiku, Kanados Veikiantis Komitetas gavome į organizacinį fondą iš rajonų sekančiai: pirmas rajonas pridavė iš 47 kp. už bilietėlius $25.85 ir aukų bei parengimais sukeltų $114.15; 137 kp. pridavė už bilietėlius $36.55 ir aukų bei parengimais sukeltų $164.16, gi atskaičius nuošimčius platintų bilietėlių išlaidomis pirmas rajonas sukėlė į organizacinį fondą $331.25, kas reiškia kvotą išpildė 111 nuošimčių. Antras rajonas dar labai toli stovi nuo savo kvotos išpildymo, nors drg. kapuskasingiečiai ir timminsiečiai savo kvotas išpildę. Trečias rajonas puikiai atsirekomendavo per winnipegiečius, kurie už bilietėlius ir aukų yra prisiuntę virš šimto dolerių, fortwillimiečiai irgi eina prie savo kvotos išpildymo; iš Red Lake pranešimai sako, kad jų nusistatyta kvota išpildyta, nors dar neprisiųsta K.V. Komitetui. Bendrai trečias rajonas savo kvotą galima sakyti išpildęs, o kada prisiųs, tai gal bus ir su geru kaupu. Winnipegiačiai ir apylinkės lietuviai tokį pavyzdį davė.

Ketvirtas rajonas yra prisiuntęs į org. fondą 76.5 (atskaičius bilietėlių nuošimčius išlaidoms). Šitas rajonas savo kvotą išpildė 153 nuošimčiais ir **jam tenka K.V.K. skirta dovana $10.00.** Taipgi šio rajono **nauja kuopa Coleman, Alta., laimėjo K.V.K. skirtą pavyzdingiausia išpildžiusiai kvotą kuopai dovaną $5.00.** Ji savo kvotą išpildė 205 nuošimčiais, sukeldama $11.40 aukų ir išparduodama už $4.40, o kvota buvo $6.00.

Kiek kuri kuopa prisiuntė į organizacinį fondą ir ant kiek ji kvotą išpildžius tilps sąvaite vėliau, ar sekančioje L. B. laidoje.

Kiek Kas Parėmė Organizacinį Fondą

Nuo liepos mėn. 1 ligi 12 d. K.V.K. gavome į organizacinį fondą sekančiai: Drg. S. Paberalis, 15 kp. narys, iš Empire, Ont., prisiuntė aukų surinktų blankoje $6.50; drg. A. Petronis, iš Winnipego, prisiuntė aukų nuo Winnipego Moterų Draugijos $10.00, ALDLD 217 kp. auką $5.00, Bendro Fronto Komiteto sukeltą auką $3.18; ant blankų surinktų aukų drg. M. Bukausko $5.65, drg. Dabožinsko—$1.50 ir P. Gutausko—$0.-75. Viso $26.08. Taipgi už pirmiau prisiųstus išplatintus bilietėlius $0.85.

Drg. J. Berškys iš Timmins prisiuntė Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D. 5-tos kp. auką $16.67, sukeltą pastangomis šios draugijos narių.

Kanados Veikiantis Komitetas reiškiame nuoširdžiausią padėką už rodymą tokio nuoširdumo Kanados lietuvių progresyvio judėjimo stiprinimui. Aldiečiai turime rodyti panašų nuoširdumą pašalpinių draugijų auginimui.

Taipgi prisiuntė $0.85 už pirmiau prisiųstus bilietėlius ir $2.00 aukų surinktų ant blankos.

Drg. P. Matulaitytė pridavė $4.30 už pirmiau priduotus bilietėlius ir $1.00 aukų nuo drg. P. Ambrazevičiaus iš provincijos. Vėliau kuopos pirm. drg. J. Rutelionis pridavė $163.16 auką sukeltą 137 kp. narių pastangomis.

Iš ruoštų šokių, birželio 25 d., pelnas sumoje $2.15.

Drg. A. Petronis iš Winnipego prisiuntė drg. J. Morkuno surinktas aukas sumoje $6.45.

Drg. K. Kiela, 47 kp. iždininkas, Montreale, pridavė už pirmiau parduotus ir parduotus prieš laimėjimų traukimą bilietėlius, išplatintus jų kuopos narių, sumoje $25.85 ir kuopos auką $114.15. Viso $140.00.

Drg. L. Svirplys iš Winnipego prisiuntė aukų į org. fondą $3.15.

Bendrai per minėtą laikotarpį K.V.K. gavome į organizacinį fondą aukų $291.31; už bilietėlius $31.85. Pridėjus pirmiau skelbtas įplaukas viso į organizacinį fondą įplaukė ligi liepos 12 d. aukomis $395.04, už bilietėlius $204.68.

Aukos Ispanijos Kovotojams

Drg. K. Kavoliunas, 45 kp. pirmininkas iš New Westimnster, B. C., prisiuntė $8.70 aukų surinktų ALDLD 45 kp. narių pastangomis del Ispanijos kovotojų. Širdingas ačiū draugams už aukas, kurios bus sunaudotos nurodytiems tikslams.

K. Kilikevičius
P.Q. Station D., Box 44
Montreal, Que.

Italai Giriasi Numušę 780 Liaudiečių Orlaivių

ROMA.—Italijos fašistai paskelbė, kad nuo Ispanijos karo pradžios legijonai numušę Ispanijoje net 780 liaudiečių orlaivių. Girdi, iš jų 487 mašinos buvę visai sunaikintos, o kitos priverstos nusileisti. Tuo pačiu laiku esą Italijos nuostoliai buvę visai maži: žuvę, paimti nelaisvėn ir be žinios dingę tiktai 150 itališkų lakūnų.

Tačiau, prieš kurį laiką liaudiečių paskelbtomis žiniomis, veik toks skaičius itališkų lakūnų randasi pas lojalistus nelaisvėje. Bet jeigu jau būtų tik 150 itališkų karininkų nukentėjusių, tai ir tas parodo, kad italai intervenciją veda plačiu mastu.

NUOLATINIS, GREITAS SUSISIEKIMAS

Tarp New Yorko ir Klaipėdos, Per Gothenburgą

Kelionė prasideda ir baigiasi Švedų Amerikos Linijos laivais.
Nuo Švedijos, vyksta iš Stockholmo ar Kalmaro
moderniškuoju S. S. "Marieholm."

Nereik Švedų vizos keleiviams į Lietuvą per Švediją.

Laivų išplaukimai iš New Yorko:

DROTTNINGHOLM: Liepos 14, Rugpiūčio 8
GRIPSHOLM: ..... Liepos 22, Rugsėjo 7
KUNGSHOLM: .... Rugpiūčio 18, Rugsėjo 14

Platesnių žinių ir laivakorčių kreipkitės
vietinį laivakorčių agentą, arba

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 STANLAY ST., MONTREAL, QUE., CANADA

Tel.: LA. 4441

Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 val. po piet, 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 Park Ave. Montreal, Que.

CRescent 4334

DR. DORA GORDON
DANTISTĖ
Kalba lietuviškai
5136 Park Ave., Montreal, Que.
VALANDOS:
10—12 val. ryto, 2—6 v. po piet
ir 7—9 val. vak.
Penktadienių ir šeštadienių
vakarais sulyg susitarimo

Advokatas ir Notaras
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto 2, Ontario
Ofiso Telefonas: WA 5900
Rezidencijos: ME 1425
(Kalba ir vokiškai)

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947

J. M. ROSENFELDAS
Lietuvis Advokatas
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.
Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

Karalius Plaukų Gyduolių
FLORAL HERB
Galvos odą sužadiną ir plaukų spalvą pagražiną. Greit atnaujiną plaukų naturališką spalvą pražilusiems, ruožuotiems arba nublukusiems plaukams. Sužadina naują augimą—sulaiko plaukų puolimą—prašalina plaiskanas. FLORAL HERB sutaisytas maloniu kvapu — nelimpa — nesitepa — nedažo odą ir nesutepa lovos baltinius. Tik prie vieno paketėlio reikia dadėt vandens ir turėsi vieną kvortą gyduolių. (Nieko daugiau nereikia). Vienas didelis paketėlis, speciale kaina $1.00. Gvarantuojam kad patenkins, arba pinigus sugrąžinsim. Agentų reikalaujam. Kreipkitės dėl platesnių informacijų.
FLORAL HERB CO., Dept. L.
P. O. Box 74, Covington, Ind.

Tel.: HA. 8477

Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

National Travel Bureau
J. A. PAPESH — Savininkai — J. K. KENEDY
Komisijonierius Oficialis vertėjas
296 Queen St. W. Telefonas EL. 8636 Toronto, Ont.
Atstovaujame visas garlaivių kompanijas

1. Galime atgabenti į Kanadą jūsų moterį ir vaikus. Laivakortes duodame už pinigus ir ant kredito.
2. Pasiunčiame pinigus Lietuvon ir į visas pasaulio šalis ir išmokame daug aukštesniu kursu, negu kitos agentūros. Pinigų persiuntimas per radio brangiau kainuoja tik 25 centus. Jei jūs per mus pasiųsite 10 kartų, tai vienuoliktu kartu jums patarnausime veltui.
3. Per trumpą laiką mes išimsime jums Kanados pilietybės popierius ir jums kainuos tiktai $8.00. Jūsų žmonai tiktai $3.00.
4. Mes perkalbame teisme, immigracijos ir konsulatų įstaigose. Mes išversime visus jūsų dokumentus į anglų kalbą.
5. Mūsų ilga praktika jums garantuoja greitą, paveikiantį ir teisingą patarnavimą. Mūsų obalsis—didelė apyvarta su mažu pelnu.
Rašykite mums sava kalba.

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patikimiausia laivakorčių kontora. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakortės, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

LitTSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla